

## Nota van Inlichtingen I - Europese openbare aanbesteding 'Weerbaarheid van het toenemende decentrale energiesysteem'

Datum: **20 augustus 2026**

In deze Nota van Inlichtingen geeft Opdrachtgever antwoord op de in het kader van de hierboven genoemde aanbesteding gestelde vragen en geplaatste opmerkingen. Deze Nota van Inlichtingen maakt integraal onderdeel uit van de Europese openbare aanbesteding 'Weerbaarheid van het toenemende decentrale energiesysteem' d.d. 28 juli 2026, met kenmerk 202605109.

- Bijlage Aanbestedingsdocument (V1.1) naar aanleiding van de opmerking in vraag 49.

| Nr. | Onderwerp                                                                          | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.  | ARVODI 2025 Artikel 19                                                             | Kunt u er, in verband met de grenzen van onze marktconforme aansprakelijkheidsverzekering, mee akkoord gaan om (1) het bedrag per aanspraak/gebeurtenis te beperken tot EUR 2.500.000, (2) tot maximaal 10 jaar na voltooiing of opzegging van de opdracht en (3) onder schade wordt niet verstaan winstderving, rentederving en imagoschade?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Nee. Opdrachtgever houdt vast aan artikel 19 van de ARVODI-2025. De daarin opgenomen systematiek en aansprakelijkheidslimieten blijven ongewijzigd van toepassing. Er wordt geen aanvullende beperking in bedrag of tijd en geen aanvullende uitsluiting van schadecategorieën overeengekomen.                                                                                                                                                                                                                             |
| 2.  | Aanbestedingsdocument, Paragraaf 4.3.2 Referentiegegevens (technische bekwaamheid) | De tweede kerncompetentie is vrij breed omschreven (Inschrijver beschikt aantoonbaar over kennis van en ervaring met digitalisering, weerbaarheid, robuustheid, risicoanalyse, continuïteit of herstel van energiesystemen of vergelijkbare kritieke infrastructuur). Onze verwachting is dat weinig referentieopdrachten aan al de genoemde aspecten die in deze kerncompetentie zijn genoemd, voldoen.<br>Klopt onze interpretatie dat als de referentieopdracht op één van de genoemde aspecten van deze kerncompetentie vergelijkbaar is, dat deze referentieopdracht dan voldoende is?<br>Zo nee, kunt u dan aangeven aan welke aspecten van deze kerncompetentie voldaan moet worden? | Ja. De opsomming in de tweede kerncompetentie is alternatief geformuleerd.<br>Een referentie hoeft niet alle genoemde aspecten te omvatten. Het is voldoende wanneer de referentie aantoonbaar betrekking heeft op één of meer van de genoemde aspecten, in relatie tot energiesystemen of vergelijkbare kritieke infrastructuur, en daarnaast voldoet aan de overige minimumeisen van paragraaf 4.3.2.<br><br>Dit laat onverlet dat de Inschrijver met het voorgestelde team moet voldoen aan de eisen uit paragraaf 3.4. |
| 3.  | Aanbestedingsdocument, Paragraaf 3.9 Eisen met betrekking tot de facturatie        | Opdrachtnemer factureert op basis van (deel)resultaten. De factuur dient gespecificeerd te worden aan de hand van uren, tarieven en medewerker.<br>Vraag: wordt de opdracht uitgevoerd op basis van een vaste prijs of op basis van regie (gemaakte uren x tarief)?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | De opdracht wordt niet uitgevoerd als vaste totaalprijs. Vergoeding vindt plaats op basis van de daadwerkelijk uitgevoerde werkzaamheden tegen de bij inschrijving aangeboden tarieven, gekoppeld aan geaccepteerde (deel)resultaten, tot ten hoogste de geoffreerde maximum totaalprijs. De maximum totaalprijs geldt als contractueel plafond.                                                                                                                                                                           |

| Nr. | Onderwerp                                                                                         | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4.  | Aanbestedingsdocument, Paragraaf 3.5 Klankbordgroep                                               | De inzet van klankbordgroep en van eventuele externe experts kost tijd en dus geld. Maken deze kosten onderdeel uit van de inschrijfsom?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Ja. De kosten die Opdrachtnemer maakt voor de inrichting en begeleiding van de klankbordgroep en, indien Opdrachtnemer daarvoor kiest, de inzet van externe experts, dienen binnen de geoffreerde all-in tarieven en de maximum totaalprijs te zijn opgenomen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 5.  | Aanbestedingsdocument, Paragraaf 1.4 Probleemstelling                                             | De opdracht heeft betrekking op decentrale energiesystemen. Het decentrale energiesysteem kan op verschillende schaalniveaus beschouwd worden. Welk schaalniveau beoogt u bij de uitwerking van de opdracht?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Opdrachtgever schrijft niet één vast schaalniveau voor. De analyse moet de relevante schaalniveaus kunnen verbinden: van een aansluiting en lokale/decentrale energiesystemen tot onderdelen van het distributienet en de samenhang met het integrale energiesysteem. Inschrijver motiveert in het plan van aanpak welke schaalniveaus voor de verschillende onderzoeksvragen en scenario's passend zijn.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 6.  | Aanbestedingsdocument, Paragrafen 3.3, 3.3.2, 3.5 en 3.6 Rol opdrachtgever bij stakeholdertoegang | De opdracht vereist samenwerking met relevante stakeholders, toetsing, validatie en verrijking van resultaten met betrokken partijen en het inrichten van een deskundige en representatieve klankbordgroep. De uiteindelijke samenstelling van de klankbordgroep wordt vastgesteld in overleg met en na goedkeuring door opdrachtgever.<br>- Kan opdrachtgever aangeven welke rol zij zelf vervult bij het benaderen, uitnodigen en beschikbaar krijgen van relevante stakeholders en leden van de klankbordgroep?<br>- Kan opdrachtgever bevestigen dat vertraging of beperkte beschikbaarheid van door opdrachtgever gewenste stakeholders niet voor rekening en risico van opdrachtnemer komt, voor zover opdrachtnemer aantoonbaar redelijke inspanningen heeft verricht om deze stakeholders te betrekken? | Opdrachtnemer is primair verantwoordelijk voor het organiseren van de stakeholderbetrokkenheid en doet een gemotiveerd voorstel voor de klankbordgroep.<br>Opdrachtgever stelt de uiteindelijke samenstelling in overleg vast, kan aanvullende leden voorstellen en zal waar redelijkerwijs mogelijk faciliteren bij het leggen van contacten.<br>Opdrachtgever kan de beschikbaarheid of medewerking van derden echter niet garanderen. Indien een relevante stakeholder ondanks aantoonbare redelijke inspanningen niet of niet tijdig beschikbaar is en dit de uitvoering raakt, meldt Opdrachtnemer dit onverwijld.<br>Partijen treden dan in overleg over een passende alternatieve betrokkenheid of andere mitigerende maatregel. Een dergelijke omstandigheid geldt niet zonder meer als een toerekenbare tekortkoming, maar ontslaat Opdrachtnemer niet van de verplichting een deskundig en representatief stakeholderproces te organiseren. |

| Nr. | Onderwerp                                                                 | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-----|---------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 7.  | Auteursrechten en bestaande methodieken / artikel 1.4 conceptovereenkomst | <p>In artikel 1.4 van de conceptovereenkomst is opgenomen dat in het eindrapport in ieder geval wordt vermeld dat opdrachtgever de auteursrechthebbende is.</p> <p>Kan opdrachtgever bevestigen dat deze bepaling uitsluitend betrekking heeft op de specifiek voor deze opdracht ontwikkelde resultaten en niet op reeds bestaande methodieken, modellen, analysekaders, formats, databronnen, tools, kennisproducten of generieke werkwijzen van opdrachtnemer?</p> <p>Kan opdrachtgever tevens bevestigen dat opdrachtnemer gerechtigd blijft om dergelijke reeds bestaande kennis, methodieken en generieke knowhow ook buiten deze opdracht te blijven gebruiken?</p>                                                                                                                                                                                                               | <p>Ja, met de volgende verduidelijking. Op grond van artikel 23.1 ARVODI-2025 komen de auteursrechten en databankrechten op de specifiek in het kader van de Diensten tot stand gebrachte resultaten toe aan Opdrachtgever.</p> <p>Reeds vóór de opdracht bestaande intellectuele eigendomsrechten in het kader van methodieken, modellen, analysekaders, formats, tools, databronnen en generieke knowhow worden daarmee niet aan Opdrachtgever overgedragen. Voor zover dergelijke bestaande rechten in de resultaten worden gebruikt, krijgt Opdrachtgever het in artikel 23.2 ARVODI-2025 bedoelde niet-exclusieve, niet-opzegbare gebruiksrecht voor onbepaalde tijd.</p> <p>Opdrachtnemer kan de eigen bestaande kennis en generieke knowhow buiten deze opdracht blijven gebruiken, met inachtneming van onder meer de geheimhoudingsverplichtingen.</p>                                                                                                                                                               |
| 8.  | Aanbestedingsdocument, Paragraaf 3.11 Social return-proeftuin             | <p>In paragraaf 3.11 is een bijzondere uitvoeringsvoorwaarde met betrekking tot Social Return opgenomen. Opdrachtnemer dient binnen 60 dagen na ingangsdatum van de overeenkomst een voorstel voor een plan van aanpak voor inrichting en uitvoering van een social return-proeftuin in te dienen. Daarbij is als uitgangspunt minimaal 2% van de gerealiseerde opdrachtwaarde van de overeenkomst genoemd.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Kan opdrachtgever bevestigen dat de inspanningen en kosten die voortvloeien uit de social return-proeftuin volledig binnen de geoffreerde maximum totaalprijs moeten worden opgenomen?</li> <li>- Kan opdrachtgever tevens verduidelijken hoe inschrijvers hiermee in hun begroting rekening dienen te houden, nu de nadere invulling van de social return-proeftuin pas na gunning wordt afgestemd en geaccepteerd?</li> </ul> | <p>Ja, voor de uitvoering van de social return-proeftuin is geen afzonderlijk budget beschikbaar. De daarmee samenhangende inspanningen en kosten moeten binnen de geoffreerde maximum totaalprijs en all-in tarieven worden opgevangen.</p> <p>Omdat de concrete invulling van de social return proeftuin pas na gunning, in overleg met Opdrachtgever, wordt vastgesteld, hoeft Inschrijver bij Inschrijving nog geen uitgewerkt plan voor social-return proeftuin op te nemen, Inschrijver dient in de begroting en prijsstelling wel rekening te houden met de benodigde inzet voor deze uitvoeringsvoorwaarde. Daarbij geldt het in paragraaf 3.11 genoemde uitgangspunt van minimaal 2% van de gerealiseerde opdrachtwaarde. De wijze waarop Inschrijver dit binnen de eigen begroting verwerkt, is aan Inschrijver.</p> <p>Na gunning wordt de concrete invulling afgestemd met Opdrachtgever en na acceptatie onderdeel van de Overeenkomst. De uitvoering vindt plaats op basis van een inspanningsverplichting.</p> |

| Nr. | Onderwerp                                                                                                                        | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 9.  | Aanbestedingsdocument, Paragraaf 3.5 Inzet externe experts                                                                       | <p>In paragraaf 3.5 is opgenomen dat inschrijver voor de inzet van externe experts een onderbouwd voorstel kan opnemen voor de wijze waarop deze worden ingezet binnen de uitvoering van de opdracht.</p> <p>Indien hiervan gebruik wordt gemaakt, dient dit voorstel inzicht te geven in de beoogde inzet, rol en toegevoegde waarde binnen de opdracht en valt het onder het criterium benodigde expertise.</p> <p>Kan opdrachtgever bevestigen dat de inzet van externe experts optioneel is en geen minimumeis vormt?</p> <p>Indien opdrachtgever de inzet van externe experts wel wenselijk acht, kan opdrachtgever aangeven of de kosten hiervan volledig binnen de maximum totaalprijs en all-in tarieven moeten worden opgenomen, of dat hiervoor een afzonderlijke vergoeding, stelpost of budgetreservering beschikbaar kan worden gesteld?</p>                                                                     | <p>Ja. De inzet van externe experts is optioneel en vormt op zichzelf geen minimumeis, mits het aangeboden team aan de eisen van paragraaf 3.4 voldoet en de opdracht met de vereiste kwaliteit kan uitvoeren.</p> <p>Indien Inschrijver externe experts inzet, moeten de daarmee samenhangende kosten volledig zijn opgenomen in de all-in tarieven en de door inschrijver ingediende maximum totaalprijs. Hiervoor is geen afzonderlijke vergoeding, stelpost of budgetreservering beschikbaar.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 10. | Aanbestedingsdocument, Paragrafen 2.4, 3.5, 3.7.2 en 3.7.3 Stelpost en flexibiliteit; Concept Overeenkomst, artikelen 2.2 en 3.1 | <p>De uitvraag bevat diverse activiteiten waarvan de definitieve omvang en frequentie op voorhand nog niet volledig vaststaan, waaronder stakeholderbetrokkenheid, validatie en verrijking met betrokken partijen, werkzaamheden rondom de klankbordgroep, communicatieactiviteiten en eventuele inzet van externe experts. Tegelijkertijd geldt een plafondbudget, zijn de tarieven all-in en lijkt geen afzonderlijke voorziening beschikbaar voor aanvullende werkzaamheden die gedurende de uitvoering noodzakelijk blijken.</p> <p>Is opdrachtgever bereid een stelpost of afzonderlijke budgetreservering op te nemen voor werkzaamheden waarvan de omvang bij aanvang van de opdracht nog niet kan worden bepaald, zodat opdrachtgever gedurende de uitvoering flexibel aanvullende stakeholder-, klankbordgroep-, validatie- of communicatieactiviteiten kan laten uitvoeren zonder dat dit ten koste gaat van de</p> | <p>Nee. Opdrachtgever neemt geen afzonderlijke stelpost of budgetreservering op.</p> <p>De in het aanbestedingsdocument beschreven stakeholder-, klankbordgroep-, validatie- en communicatieactiviteiten behoren tot de scope en moeten binnen de geoffreerde all-in tarieven en maximum totaalprijs worden uitgevoerd.</p> <p>Een eventuele verlenging betreft uitsluitend verlenging in tijd en leidt niet tot verhoging van de maximale vergoeding.</p> <p>Indien tijdens de uitvoering daadwerkelijk werkzaamheden buiten de overeengekomen scope als Meerwerk aan de orde zijn, geldt artikel 14 van de ARVODI-2025 en is voorafgaande schriftelijke instemming van Opdrachtgever vereist, met inachtneming van de contractuele en aanbestedingsrechtelijke grenzen.</p> |

| Nr. | Onderwerp                                                                                                                                   | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                                                                                                                             | <p>uitvoerbaarheid van de geoffreerde scope?</p> <p>Daarnaast verzoeken wij opdrachtgever te overwegen een afzonderlijke budgetreservering of stelpost op te nemen voor werkzaamheden die voortvloeien uit een eventuele verlenging van de overeenkomst, voor zover deze verlenging leidt tot aanvullende inspanningen van opdrachtnemer.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 11. | <p>Aanbestedingsdocument, paragrafen 3.1, 3.3, 3.3.1, 3.3.2, 3.5 en 3.6 Omvang stakeholderbetrokkenheid, klankbordgroep en communicatie</p> | <p>In de uitvraag wordt gevraagd om het delen, bespreken, toetsen, valideren en verrijken van resultaten met relevante stakeholders, het inrichten en actief betrekken van een klankbordgroep, communicatie met relevante doelgroepen en periodieke afstemming met opdrachtgever en Energy Innovation NL Systeemintegratie. De omvang van deze activiteiten wordt in de aanbestedingsstukken niet nader gekwantificeerd.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Kan opdrachtgever aangeven van welke omvang inschrijvers bij het opstellen van hun begroting mogen uitgaan, bijvoorbeeld ten aanzien van het aantal afstemmomenten met stakeholders, bijeenkomsten van de klankbordgroep, validatiemomenten, communicatieactiviteiten en voortgangsoverleggen?</li> <li>- Indien opdrachtgever geen concrete aantallen kan verstrekken, verzoeken wij opdrachtgever aan te geven welke inspanningsomvang zij voor deze activiteiten redelijk acht, zodat inschrijvers op een vergelijkbare wijze invulling kunnen geven aan hun begroting en capaciteit.</li> </ul> | <p>Voor stakeholderbetrokkenheid, klankbordgroep, validatie en communicatie schrijft Opdrachtgever geen vaste aantallen bijeenkomsten of contacten voor. Inschrijver dient hiervoor een proportionele en uitvoerbare aanpak voor te stellen die voldoende is om de gevraagde toetsing, verrijking, draagvlak en toepasbaarheid te realiseren.</p> <p>Voor de voortgang geldt wel als minimum een maandelijks voortgangsrapportage met bijbehorend voortgangsoverleg. Waar doelmatig kunnen overleggen worden gecombineerd.</p> <p>Inschrijvers begroten bovengenoemde inzet die past bij de door hen voorgestelde aanpak binnen de maximum totaalprijs.</p> |
| 12. | <p>Concept Overeenkomst, artikel 2.2 Automatische verlenging</p>                                                                            | <p>In artikel 2.2 van de conceptovereenkomst is opgenomen dat de optie tot verlenging automatisch intreedt indien opdrachtgever niet uiterlijk twee maanden voor het verstrijken van de initiële of op dat moment geldende looptijd schriftelijk mededeelt geen gebruik te willen maken van de verlengingsoptie.</p> <p>Kan opdrachtgever bevestigen dat een eventuele verlenging altijd vooraf expliciet met opdrachtnemer</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>Nee. De bepaling in artikel 2.2 van de conceptovereenkomst blijft van toepassing. Indien Opdrachtgever uiterlijk twee maanden voor het einde van de dan geldende looptijd niet schriftelijk mededeelt dat geen gebruik wordt gemaakt van de nog openstaande verlengingsoptie, treedt de verlenging automatisch in.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

| Nr. | Onderwerp                                                                                                                                        | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                                                                                                                                  | <p>wordt afgestemd en dat verlenging niet automatisch zal plaatsvinden zonder voorafgaand overleg over planning, resterende werkzaamheden, beschikbare opdrachtwaarde en de consequenties voor de uitvoering?</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>Opdrachtgever zal de voortgang en resterende werkzaamheden gedurende de uitvoering periodiek bespreken, maar voorafgaande instemming van Opdrachtnemer is geen voorwaarde voor de verlenging. De maximale vergoeding wordt door een verlenging niet verhoogd.</p>                                                                                                                                                                                                      |
| 13. | <p>Aanbestedingsdocument, paragrafen 2.3 en 3.7.3<br/>Indexering bij toepassing verlengingsoptie / Artikelen 2.1 en 3.4 concept Overeenkomst</p> | <p>In de aanbestedingsstukken is opgenomen dat de overeenkomst een initiële looptijd heeft van twaalf maanden, met een eenzijdig door opdrachtgever uit te oefenen optie tot verlenging van maximaal twaalf maanden. Tevens is opgenomen dat de overeengekomen tarieven gedurende de looptijd van de overeenkomst, inclusief de verlengingsoptie, vast en onveranderlijk zijn.</p> <p>Wij begrijpen en accepteren dat de aangeboden tarieven gedurende de initiële contractduur van twaalf maanden vastliggen. Indien opdrachtgever echter gebruik maakt van de optionele verlenging van maximaal twaalf maanden, ontstaat feitelijk een contractduur tot maximaal vierentwintig maanden.</p> <p>Gelet op de duur van de verlengingsperiode achten wij het redelijk dat opdrachtnemer de mogelijkheid krijgt om de overeengekomen tarieven gedurende de verlengingsperiode te indexeren.</p> <p>Is opdrachtgever bereid om bij gebruikmaking van de verlengingsoptie een jaarlijkse indexering van de tarieven toe te staan op basis van de CBS Dienstenprijsindex, dan wel een vergelijkbare objectieve en algemeen geaccepteerde index?</p> <p>Indien opdrachtgever dit niet wenselijk acht, kan opdrachtgever toelichten waarom indexering gedurende een eventuele verlengingsperiode van maximaal twaalf maanden niet wordt toegestaan?</p> | <p>Nee. De aangeboden tarieven zijn op grond van paragraaf 3.7.3 – ‘Eisen met betrekking tot prijzen/tarieven’ van het Aanbestedingsdocument en artikel 3.4 van de conceptovereenkomst vast en onveranderlijk gedurende de gehele looptijd, inclusief de eventuele verlengingsperiode. Indexering wordt niet toegestaan. De maximale contractduur en de verlengingsoptie zijn vooraf kenbaar en dienen door Inschrijver in de prijsstelling te worden verdisconteerd.</p> |

| Nr. | Onderwerp                                                                                                                  | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 14. | Concept Overeenkomst artikel 4.1 Voorstel acceptatietermijn                                                                | <p>Om langdurige voorfinanciering en onduidelijkheid over betaalmomenten te voorkomen, verzoeken wij opdrachtgever artikel 4.1 van de conceptovereenkomst aan te vullen met een acceptatietermijn van 30 kalenderdagen na oplevering van een deelresultaat.</p> <p>Indien opdrachtgever niet binnen deze termijn schriftelijk en gemotiveerd bezwaar maakt tegen het opgeleverde resultaat, wordt het betreffende deelresultaat geacht te zijn geaccepteerd. Is opdrachtgever bereid deze aanvulling over te nemen?</p>                                                                                                                                                                                                                         | <p>Nee, de voorgestelde aanvulling wordt niet overgenomen. Opdrachtgever zal opgeleverde (deel)resultaten voortvarend en binnen een redelijke termijn beoordelen. Acceptatie vindt uitdrukkelijk plaats; het uitblijven van een reactie leidt niet tot fictieve of stilzwijgende acceptatie.</p> <p>Facturatie is mogelijk nadat het betreffende (deel)resultaat door Opdrachtgever is beoordeeld en geaccepteerd.</p>                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 15. | Concept Overeenkomst artikelen 4.1 en 4.3 Acceptatieprocedure                                                              | <p>In artikel 4.1 van de conceptovereenkomst is bepaald dat opdrachtnemer pas factureert nadat opdrachtgever de Diensten heeft beoordeeld en geaccepteerd. In de aanbestedingsstukken is echter geen nadere acceptatieprocedure opgenomen.</p> <p>Kan opdrachtgever aangeven:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- hoe de acceptatieprocedure voor opgeleverde deelresultaten eruitziet;</li> <li>- welke criteria opdrachtgever hanteert voor beoordeling en acceptatie;</li> <li>- binnen welke termijn opdrachtgever opgeleverde deelresultaten beoordeelt;</li> <li>- of deelresultaten geacht worden te zijn geaccepteerd indien opdrachtgever niet binnen de betreffende termijn schriftelijk en gemotiveerd reageert?</li> </ul> | <p>Een (deel)resultaat wordt na oplevering beoordeeld aan de hand van de eisen uit het aanbestedingsdocument, de overeengekomen invulling van het betreffende (deel)resultaat/mijlpaal en de professionele kwaliteit die op grond van artikel 3 ARVODI-2025 mag worden verwacht.</p> <p>Opdrachtgever deelt mee of het resultaat is geaccepteerd of welke gemotiveerde herstelpunten nog resterend zijn. Indien herstel nodig is, wordt het resultaat na verwerking opnieuw beoordeeld.</p> <p>Er wordt geen afzonderlijke vaste acceptatietermijn of fictieve acceptatie bij stilzitten opgenomen. Opdrachtgever zal de beoordeling binnen een redelijke termijn uitvoeren.</p> |
| 16. | Aanbestedingsdocument, paragrafen 3.7.3, 3.9.2 en 5.3 Karakter van de opdracht / Concept Overeenkomst artikelen 3.1 en 4.1 | <p>De uitvraag vraagt om een open begroting met uren en tarieven per (deel)product c.q. deelresultaat. Daarnaast bepaalt paragraaf 3.7.3 dat inschrijver wordt vergoed voor de daadwerkelijk uitgevoerde werkzaamheden tot ten hoogste de maximum totaalprijs. Bij facturatie dient op grond van paragraaf 3.9.2 een Excel-specificatie te worden aangeleverd van daadwerkelijk verrichte uren/dagen/tarieven per medewerker, inclusief een omschrijving per werkpakket. Daartegenover staat dat</p>                                                                                                                                                                                                                                            | <p>Opdrachtgever bevestigt dat facturering plaatsvindt op basis van geaccepteerde deelresultaten. Verrekening vindt plaats op basis van de daadwerkelijk uitgevoerde werkzaamheden tegen de geoffreerde vaste tarieven, tot ten hoogste de overeengekomen maximumtotaalprijs</p> <p>Binnen de overeengekomen scope kan de inzet tussen activiteiten, fasen en werkpakketten worden bijgestuurd wanneer dat de kwaliteit en tijdige oplevering ten goede komt.</p>                                                                                                                                                                                                                |

| Nr. | Onderwerp                                                                                              | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                                                                                        | <p>facturatie plaatsvindt op basis van beoordeelde en geaccepteerde deelresultaten.</p> <p>Kan opdrachtgever bevestigen dat de overeenkomst moet worden beschouwd als een resultaatgerichte onderzoeks- en adviesopdracht met vergoeding van daadwerkelijk gerealiseerde inzet tot een maximaal contractueel plafondbedrag, en niet als een vaste-prijsopdracht waarbij de aangeboden begroting als vaste aanneemsom geldt?</p> <p>Kan opdrachtgever tevens bevestigen dat binnen het overeengekomen plafondbudget ruimte bestaat om uren tussen activiteiten, fasen, werkpakketten en teamleden te verschuiven, mits de overeengekomen resultaten worden geleverd en verantwoording plaatsvindt tegen de aangeboden tarieven?</p>                                                                                                                                                       | <p>Materiële verschuivingen die raken aan de bij inschrijving beoordeelde teaminzet, planning of resultaten moeten vooraf met Opdrachtgever worden afgestemd.</p> <p>Voor vervanging van ingezette personen geldt artikel 4 van de ARVODI-2025.</p> <p>De maximum totaalprijs en aangeboden tarieven mogen niet worden overschreden.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 17. | Facturatie / par. 3.9.1, par. 3.9.2 aanbestedingsdocument en art. 4.1, 4.3 en 7.2 Concept Overeenkomst | <p>In paragraaf 3.9.1 is opgenomen dat facturatie plaatsvindt op basis van (deel)resultaten die pas na definitieve gunning in overleg tussen opdrachtgever en opdrachtnemer worden vastgesteld. Daarnaast bepaalt artikel 4.1 van de conceptovereenkomst dat facturatie pas mogelijk is nadat opdrachtgever de Diensten heeft beoordeeld en geaccepteerd. Artikel 4.3 bevat een nog nader in te vullen mijlpalenstructuur. Tevens is in artikel 7.2 bepaald dat artikel 17 "Voorschot" van de ARVODI-2025 niet van toepassing is.</p> <p>Inschrijvers hebben hierdoor vooraf geen inzicht in:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- de aard en omvang van de deelresultaten;</li> <li>- de bijbehorende betaalmomenten;</li> <li>- het moment waarop deelresultaten voor acceptatie kunnen worden aangeboden;</li> <li>- de termijn waarbinnen acceptatie plaatsvindt.</li> </ul> | <p>Opdrachtgever neemt het voorgestelde vaste percentageschema niet over. Conform paragraaf 3.9.1 – 'Eisen met betrekking tot de facturatie' van het Aanbestedingsdocument en artikel 4.3 van de conceptovereenkomst worden na gunning concrete (deel)resultaten/mijlpalen en het daarbij passende betaalschema in overleg vastgesteld en in de overeenkomst opgenomen. Daarbij wordt aangesloten op een realistische fasering van de opdracht, zodat op betekenisvolle momenten kan worden gefactureerd. Facturatie vindt plaats na acceptatie van het betreffende (deel)resultaat en op basis van de daadwerkelijk verrichte uren tegen de overeengekomen tarieven.</p> <p>Voorschotten zijn niet van toepassing.</p> |

| Nr.        | Onderwerp                                                      | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|------------|----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|            |                                                                | <p>Deze systematiek kan leiden tot substantiële voorfinanciering door opdrachtnemer, terwijl de omvang, fasering en timing van deelresultaten vooraf nog niet vastliggen.</p> <p>Om een evenwichtiger verdeling van risico's en financieringslasten te realiseren verzoeken wij opdrachtgever om vooraf een gefaseerd factureringsschema op te nemen. Daarbij denken wij bijvoorbeeld aan:</p> <p>1) na goedkeuring Plan van Aanpak, projectstart en inrichting governance/klankbordgroep: maximaal 20% van de opdrachtsom;</p> <p>2) na oplevering van de definitie/beoordelingskader en eerste analyse risico's, impactscenario's en weerbaarheidsaspecten: maximaal 30%;</p> <p>3) na oplevering van de conceptresultaten over maatregelen, handelingsperspectief, herstel/continuïteit, eilandmodus en internationale inzichten: maximaal 30%;</p> <p>4) na definitieve oplevering en acceptatie van het eindresultaat: maximaal 20%.</p> <p>Is opdrachtgever bereid een dergelijke of vergelijkbare betalingsregeling op te nemen? Indien niet, kan opdrachtgever toelichten hoe wordt voorkomen dat sprake is van disproportionele voorfinanciering door opdrachtnemer?</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>18.</b> | ARVODI 2025 / artikel 25.2 en aanbestedingsdocument par. 4.3.1 | <p>Verzekeringsspolissen bevatten bedrijfsgevoelige en concurrentiegevoelige informatie. Het is gebruikelijk te werken met verzekeringscertificaten waarop de belangrijkste onderdelen van de verzekeringsdekking zijn vermeld.</p> <p>Kan opdrachtgever bevestigen dat inschrijver, indien om bewijs van verzekering tegen beroepsrisico's wordt verzocht, kan volstaan met het overleggen van een</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Ja. Artikel 25 lid 2 van de ARVODI-2025 bepaalt dat Opdrachtnemer op verzoek een verklaring van de verzekeraar verstrekt waarin staat welke verzekeringen zijn afgesloten en dat de premies zijn betaald. Een verzekeringscertificaat of vergelijkbare verklaring kan dus volstaan, mits daaruit voldoende blijkt dat aan de gevraagde verzekeringsdekking wordt voldaan. Volledige verzekeringsspolissen hoeven niet standaard te worden overgelegd. |

| Nr. | Onderwerp                             | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----|---------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                       | verzekeringcertificaat in plaats van volledige verzekeringopolissen?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 19. | Aanbestedingsdocument 3.3 (pagina 16) | <p>Kan de opdrachtgever aangeven of er eerder vergelijkbare uitvragen zijn gedaan op dit onderwerp waar deze uitvraag op voortbouwt.</p> <p>Zo ja, welke partijen zijn dat en kan de opdrachtgever aangeven hoe de opdrachtgever zorgdraagt voor een gelijkspelveld voor deze uitvraag?</p>                                                                                                                                    | <p>Deze opdracht is geen vervolg op een eerdere uitvraag. Er lopen wel verschillende projecten op dit gebied waarvan enkele voorbeelden in de uitvraag genoemd zijn. Alle informatie die voor het opstellen van een inschrijving relevant is, wordt voor alle potentiële Inschrijvers op gelijke wijze beschikbaar gesteld via de aanbestedingsdocumenten en de Nota('s) van Inlichtingen.</p> <p>Voor zover informatie uit eerdere of parallelle trajecten materieel relevant blijkt voor deze aanbesteding, zal Opdrachtgever die informatie, voor zover beschikbaar en deelbaar, op gelijke wijze ontsluiten.</p>                                                                                                                                                                                                                                    |
| 20. | Aanbestedingsdocument 3.3 (pagina 16) | <p>In de aanbesteding, en specifiek in 3.3.2 wordt gesproken van "betrokkenen", "doelgroepen", "stakeholders", "relevante stakeholders".</p> <p>Kan de opdrachtgever voor elk van deze begrippen nader duiden welke specifieke organisaties worden bedoeld, en hoeveel partijen binnen deze begrippen worden bedoeld?</p> <p>Dit is belang omdat dit invloed heeft op de tijdsinschatting die nodig is voor deze opdracht.</p> | <p>De begrippen 'betrokkenen', 'doelgroepen', 'stakeholders' en 'relevante stakeholders' zijn niet bedoeld als afzonderlijke, elkaar uitsluitende categorieën. Het gaat om partijen die een rol hebben bij de inrichting, aansturing, doorontwikkeling of beleidsmatige ondersteuning van decentrale energiesystemen, waaronder overheden, netbeheerders, marktpartijen, lokale energie-initiatieven, kennisinstellingen en andere relevante betrokken partijen.</p> <p>De beoogde doelgroepen zijn in het bijzonder de gebruikers van de resultaten.</p> <p>Opdrachtgever schrijft geen vast aantal organisaties voor. Inschrijver stelt een representatieve en doelmatige selectie voor; voor de klankbordgroep geldt dat zowel partijen die het probleem ervaren als partijen die aan oplossingen kunnen bijdragen vertegenwoordigd moeten zijn.</p> |

| Nr. | Onderwerp                             | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                 | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----|---------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 21. | Aanbestedingsdocument 3.3 (pagina 15) | Welke rol voorziet de opdrachtgever voor zichzelf bij het organiseren van het 'gedragen beeld' bij betrokkenen? Ervaring leert dat betrokkenheid van de opdrachtgeven tot veel grotere effectiviteit leidt van het organiseren van een gedragen beeld | Opdrachtgever (RVO en Energy Innovation NL) vervult een actieve inhoudelijke en begeleidende rol: zij bespreekt voortgang en tussenresultaten, stelt de uiteindelijke samenstelling van de klankbordgroep in overleg vast en kan waar redelijkerwijs mogelijk stakeholdercontacten faciliteren.<br>Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor het ontwerpen en uitvoeren van het stakeholderproces en voor de totstandkoming van een voldoende gedragen beeld.<br>Met 'gedragen beeld' wordt niet bedoeld dat iedere betrokken partij formeel of unaniem met ieder onderdeel van het eindresultaat moet instemmen. Zie ook het antwoord op vraag 25. |
| 22. | Aanbestedingsdocument 3.3 (pagina 15) | Hoe vaak voorziet de opdrachtgeven interactie met de klankbordgroep?                                                                                                                                                                                  | Het is aan de Opdrachtnemer hier een voorstel voor te doen.<br>Opdrachtgever schrijft geen vast aantal interactiemomenten met de klankbordgroep voor.<br>De klankbordgroep moet gedurende de opdracht actief worden betrokken bij de totstandkoming, toetsing en verdere uitwerking van de resultaten; één uitsluitend afsluitend moment vindt Opdrachtgever daarom niet passend. Inschrijver dient in het plan van aanpak een frequentie en fasering voor te stellen die aansluit bij de onderzoeksmijlpalen en doelmatig is. Waar passend kan een bijeenkomst worden gecombineerd met een voortgangsoverleg.                                   |
| 23. | Aanbestedingsdocument 3.3 (pagina 15) | Er wordt verwezen naar "beoogde doelgroepen", kan worden gespecificeerd welke doelgroepen dit zijn?                                                                                                                                                   | Met de beoogde doelgroepen worden de partijen bedoeld die de resultaten moeten kunnen gebruiken voor beleid, praktijk, innovatie en verdere besluitvorming. De beoogde doelgroepen zijn in het bijzonder de gebruikers van de resultaten.<br>Hieronder vallen in ieder geval overheden, netbeheerders, marktpartijen, lokale energie-initiatieven, kennisinstellingen en andere relevante betrokken partijen. Inschrijver mag binnen deze groepen verdere segmentatie voorstellen, indien dat voor effectieve communicatie en toepasbaarheid van de resultaten nodig is.                                                                         |

| Nr.        | Onderwerp                                 | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------------|-------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>24.</b> | Aanbestedingsdocument 3.2.6 - (pagina 14) | In hoeverre wordt verwacht dat binnen deze opdracht betrokkenen zich moeten committeren aan de governance (incl. rollen verantwoordelijkheden, afspraken en besluitvormingsproces) rond weerbaarheid van het energiesysteem?<br>Welke betrokkenen worden hier bedoeld?                                                                                                                      | Er wordt niet verlangd dat betrokken partijen zich binnen deze opdracht formeel of juridisch committeren aan een nieuw governance-model.<br>Het resultaat van deze opdracht moet inzichtelijk maken welke partijen, rollen, verantwoordelijkheden, afspraken en besluitvormingsprocessen nodig of wenselijk zijn en moet betrokken partijen in staat stellen vervolgstappen te bepalen.<br>Met betrokken partijen worden de relevante overheden, netbeheerders, marktpartijen, lokale energie-initiatieven, kennisinstellingen en overige partijen bedoeld, die een rol hebben in of invloed hebben op de weerbaarheid van decentrale energiesystemen. |
| <b>25.</b> | Aanbestedingsdocument 3.2.6 - (pagina 14) | In de tweede paragraaf wordt beschreven "gedragen beeld"; dit kan een zeer grote tijdsinvestering zijn als alle betrokkenen zeggenschap moeten kunnen hebben over het eindresultaat en zich daaraan moeten committeren. Kan verdere toelichting worden gegeven op wat de opdrachtgever bedoelt met "gedragen beeld"?<br>Door wie moet die beeld gedragen worden en hoe komt dit tot uiting? | Met een 'gedragen beeld' bedoelt Opdrachtgever een beeld dat met relevante stakeholders is ontwikkeld, getoetst en verrijkt en voor hen voldoende herkenbaar en bruikbaar is om vervolgstappen te kunnen bepalen. Dit betekent niet dat alle betrokken partijen zeggenschap over het eindresultaat hebben of dat unanimititeit/formele instemming is vereist.<br>Relevante verschillen van inzicht mogen en moeten waar nodig transparant in het eindresultaat van de opdracht worden weergegeven.                                                                                                                                                     |
| <b>26.</b> | Aanbestedingsdocument 3.2.6 - (pagina 14) | In de eerste paragraaf wordt de wens beschreven om betrokken partijen te informeren; wat is de gewenste vorm van de opdrachtgeven hiervoor?<br>Wenst u dit in bilaterale sessies te doen of liever in een gezamenlijke bijeenkomst?                                                                                                                                                         | Opdrachtgever schrijft geen vaste vorm voor. Inschrijver dient een passende aanpak voor kennisdeling en bespreking voor te stellen. Dat kan bestaan uit een combinatie van gezamenlijke bijeenkomsten, klankbordgroepsessies, gerichte bilaterale gesprekken en schriftelijke of visuele communicatie. De gekozen vorm moet doelmatig zijn en aansluiten bij de verschillende doelgroepen en bij het doel om resultaten te toetsen, te verrijken en toepasbaar te maken. Zie ook paragraaf 3.2.6 (pagina 14).                                                                                                                                          |

| Nr. | Onderwerp                                   | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----|---------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 27. | Aanbestedingsdocument - 3.2.4 - (pagina 14) | <p>Kan er een verdere toelichting worden gegeven bij door het "door het ministerie uitgezette verkenning naar routes voor de ontwikkeling van eilandmodus"?</p> <p>Is hier een andere externe partij betrokken?</p> <p>Zo ja, hoe wordt gewaarborgd dat informatie vanuit deze verkenning beschikbaar is voor alle partijen en wordt zorg gedragen voor een gelijk speelveld voor deze uitvraag?</p> | <p>De bedoelde verkenning naar routes voor eilandmodus is een afzonderlijk lopend traject van het ministerie. De uitvoering van deze opdracht gaat niet in op het vraagstuk van eiland modus, het is puur ter informatie en is niet afhankelijk van het beschikbaar komen van alle resultaten uit die verkenning.</p> <p>Voor zover vóór inschrijving materiële, niet-openbare informatie uit de verkenning noodzakelijk is voor een gelijkwaardige inschrijving, zal Opdrachtgever deze via de aanbestedingsprocedure voor alle Inschrijvers gelijkelijk beschikbaar stellen. Na gunning worden beschikbare en relevante inzichten met Opdrachtnemer gedeeld voor zover dat mogelijk is.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 28. | Aanbestedingsdocument - 3.2.4 - (pagina 13) | <p>Er kan worden aangenomen dat netbeheerders al processen, afspraken en verantwoordelijkheden hebben verdeeld voor effectief herstel na incidenten.</p> <p>Kan worden aangegeven wat er onder Resultaat 3, c wordt verwacht in die context?</p> <p>In hoeverre kan hier samenwerking van de netbeheerders worden verwacht om hier input voor te leveren?</p>                                        | <p>Onder Resultaat 3, onderdeel c, wordt niet gevraagd om bestaande herstelprocessen van netbeheerders opnieuw te ontwerpen. Van Opdrachtnemer wordt verwacht dat hij bestaande processen, afspraken en verantwoordelijkheden betreft en analyseert welke processen, afspraken en verantwoordelijkheden nodig zijn voor effectief herstel in de context van het toenemende decentrale en integrale energiesysteem. Daarbij dient ook inzichtelijk te worden gemaakt waar bestaande werkwijzen toereikend zijn en waar eventueel aanvullende afspraken, afstemming of verantwoordelijkheden nodig zijn.</p> <p>Netbeheerders zijn voor dit onderwerp relevante stakeholders en van Opdrachtnemer wordt verwacht dat hij hen, waar relevant, bij de uitvoering betreft en hun kennis en praktijkervaring benut. Opdrachtgever kan echter niet garanderen dat individuele netbeheerders beschikbaar zijn of specifieke informatie beschikbaar stellen. Inschrijver dient in het plan van aanpak een passende werkwijze voor stakeholderbetrokkenheid en het verkrijgen van de benodigde input te beschrijven en daarbij rekening te houden met de beschikbaarheid van stakeholders.</p> |

| Nr. | Onderwerp                                   | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----|---------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 29. | Aanbestedingsdocument - 3.2.3 - (pagina 13) | Welke informatie is er beschikbaar wat betreft recente incidenten en in hoeverre kan samenwerking van de netbeheerders worden verwacht?<br>Zijn de netbeheerders door u al betrokken in het proces voorafgaand/tijdens deze uitvraag?<br>In hoeverre wordt deze afhankelijkheid van informatie van externe partijen zover nodig geborgd? | Opdrachtgever stelt geen afzonderlijke, vooraf gedefinieerde incidentendataset ter beschikking. Opdrachtnemer dient voort te bouwen op beschikbare kennis, literatuur, praktijkervaringen en informatie, die via relevante stakeholders kan worden verkregen. Netbeheerders zijn nadrukkelijk relevante stakeholders voor dit onderdeel, maar Opdrachtgever kan hun beschikbaarheid of het delen van niet-openbare gegevens niet garanderen. De Netbeheerders zijn tot op heden niet betrokken in het proces van deze uitvraag. Opdrachtnemer dient redelijke inspanningen te verrichten om benodigde input te verkrijgen en aannames, databeperkingen en resterende onzekerheden transparant te maken.<br><br>Opdrachtgever zal waar redelijkerwijs mogelijk het leggen van contacten faciliteren.<br>Inzichten na de Blackout van Spanje zijn verkrijgbaar via ENTSO-E link: <a href="#">28 April 2025 Blackout</a> . |
| 30. | Aanbestedingsdocument - 3.2.2 - (pagina 13) | In hoeverre verwacht opdrachtgever dat gedetailleerde modelering van het elektriciteitssysteem, inclusief ruimtelijke specificering nodig is om de scenario's binnen Resultaat 2 te kunnen duiden?                                                                                                                                       | Gedetailleerde, ruimtelijk gespecificeerde modellering van het energiesysteem is geen afzonderlijke minimumeis. De gekozen analysemethode moet wel voldoende zijn om de in Resultaat 2 genoemde scenario's, impacts, maatregelen en handelingsopties onderbouwd te duiden. Inschrijver bepaalt en motiveert in het plan van aanpak welke kwalitatieve, kwantitatieve of modelmatige uitwerking daarvoor proportioneel en uitvoerbaar is, rekening houdend met beschikbare data en de doelstelling van de opdracht.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 31. | Aanbestedingsdocument                       | Waar is de verwachte opdrachtwaarde van EUR 325.000 op gebaseerd?<br>Zit daar een verwachte urenbesteding in?                                                                                                                                                                                                                            | Het bedrag van EUR 325.000 betreft het maximum totaalbedrag inclusief btw; het overeenkomstige maximum totaalbedrag exclusief btw bedraagt EUR 268.595. Dit is een budgettaire raming voor de volledige scope, inclusief de eventuele verlengingsoptie. Opdrachtgever schrijft daarbij geen vaste urenbesteding voor. Inschrijver maakt zelf een realistische urenbegroting en open begroting, die past bij de voorgestelde aanpak, resultaten en teaminzet, binnen de, in het aanbestedingsdocument, gestelde prijsgrenzen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

| Nr. | Onderwerp                                | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----|------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 32. | Aanbestedingsdocument - 1.2 - (pagina 7) | In de aanleiding voor deze aanbesteding worden met name voorbeelden gegeven rond weerbaarheid van het elektriciteitssysteem.<br>In hoeverre is de weerbaarheid van het moleculen deel van het energiesysteem ook in scope? (aardgas, waterstof, warmte, groen gas, CCS)<br>Kan opdrachtgever een scherpere definitie van scope geven? | De primaire focus van deze aanbesteding ligt op het energiesysteem. Andere energiedragers en -ketens, zoals warmte, aardgas, waterstof en groen gas, zijn in scope, voor zover hun wisselwerking met decentrale energiesystemen relevant is voor de weerbaarheid van het integrale energiesysteem.<br>Een afzonderlijke, uitputtende weerbaarheidsanalyse per moleculaire keten of van CCS wordt niet verlangd, tenzij dit binnen de door Inschrijver gekozen aanpak aantoonbaar relevant is voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen.                                    |
| 33. | Analyse internationale casussen          | Verwacht opdrachtgever een beperkt aantal diepgaande internationale casussen of een bredere internationale verkenning?                                                                                                                                                                                                                | Het is aan de Opdrachtnemer hier een voorstel voor te doen. Opdrachtgever schrijft geen vast aantal internationale casussen voor. Verwacht wordt een gerichte selectie van voldoende relevante voorbeelden buiten Nederland en Europa, met genoeg diepgang om lessen over uitval, herstel, continuïteit, lokale opwek/opslag, flexibiliteit en autonoom functioneren te kunnen onderbouwen en naar de Nederlandse/Europese context te vertalen.<br>Een uitputtende wereldwijde verkenning is niet vereist. Inschrijver motiveert de gekozen balans tussen breedte en diepgang. |
| 34. | Beoordelingskader uitgewerkt?            | Verwacht opdrachtgever dat inschrijvers reeds een concreet conceptueel beoordelingskader voor weerbaarheid uitwerken, of volstaat een beschrijving van de methode waarmee een dergelijk kader tijdens de opdracht wordt ontwikkeld?                                                                                                   | Het is niet vereist dat Inschrijver bij inschrijving reeds een volledig uitgewerkt beoordelingskader oplevert. Het beoordelingskader is een resultaat dat tijdens de opdracht wordt ontwikkeld. In het plan van aanpak moet wel voldoende concreet worden beschreven met welke methode, stappen, criteria, bronnen en stakeholdervalidatie tot dit kader wordt gekomen en hoe het vervolgens wordt toegepast. Een conceptuele schets mag ter onderbouwing worden opgenomen, maar is geen afzonderlijke minimumeis.                                                             |

| Nr. | Onderwerp                             | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                   | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-----|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 35. | Weging binnen het plan van aanpak     | Kunt u aangeven of de vijf genoemde onderdelen (1 t/m 5) binnen het plan van aanpak gelijk worden gewogen, of dat bepaalde onderdelen zwaarder meewegen in de beoordeling?                                                                              | Voor de vijf genoemde onderdelen van het plan van aanpak is geen afzonderlijke puntenverdeling of onderlinge weging vastgesteld. Het plan van aanpak wordt als geheel beoordeeld binnen het maximum van 50 punten aan de hand van de in paragraaf 5.2.1 – ‘Wensen ten aanzien van het plan van aanpak’ genoemde beoordelingsgronden. Alle vijf onderdelen moeten daarom aantoonbaar en samenhangend worden behandeld.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 36. | Beoordeling team                      | De score van het team bedraagt 40 punten. Kunt u concreter aangeven welke expertise / ervaring u verwacht terug te zien in het gehele team (verdeeld over verschillende teamleden)?                                                                     | De gevraagde expertise is in paragrafen 3.4 – ‘Eisen met betrekking tot het team’ en 5.2.2 – ‘Wensen ten aanzien van het door u in te zetten team’ beschreven en moet door het team gezamenlijk worden afgedekt. Het gaat in ieder geval om kennis en ervaring op het gebied van decentrale energiesystemen, systeemintegratie, flexibiliteit, leverings- en transportzekerheid, weerbaarheid (technisch, fysiek, digitaal/cyber, sociaal, economisch en governance), risicoanalyse, herstel en continuïteit, onderzoek/advisering of beleidsontwikkeling binnen het Nederlandse en/of Europese energiesysteem en stakeholderprocessen bij complexe energie-, infrastructuur- of systeemvraagstukken. Niet ieder individueel teamlid hoeft al deze gebieden te beheersen; de complementariteit van het team wordt beoordeeld. |
| 37. | Inspanning of resultaatsverplichting? | In art. 3.2 staan de resultaten beschreven. Gaat de opdrachtnemer een resultaat of een inspanningsverplichting aan (voor sommige resultaten is op voorhand bijv. de diepgang niet te bepalen, zoals een analyse naar vergelijkbare casussen in Afrika?) | Opdrachtnemer heeft ten aanzien van de in paragraaf 3.2 – ‘Beoogde resultaten’ genoemde minimumresultaten de verplichting deze producten/resultaten overeenkomstig de eisen van de overeenkomst op te leveren. Dat betekent niet dat vooraf een bepaalde inhoudelijke onderzoeksuitkomst wordt gegarandeerd. Voor onderdelen waarvan de inhoud mede afhankelijk is van beschikbare bronnen, casuïstiek of medewerking van derden, wordt verwacht dat Opdrachtnemer aantoonbaar professioneel en zorgvuldig onderzoek verricht, relevante bronnen en stakeholders benut en eventuele beperkingen of onzekerheden transparant maakt.                                                                                                                                                                                            |

| Nr. | Onderwerp                         | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----|-----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 38. | Indexatie                         | <p>De overeenkomst kan, als de verlengingsoptie wordt gebruikt, twee jaar duren. Wordt verlenging van deze optie ook ingezet wanneer alle deelproducten zijn ingediend?</p> <p>Is het mogelijk om de facturen te indexeren op moment dat deelproducten in het tweede jaar worden opgeleverd c.q. alle geschreven uren in het tweede jaar (op basis van CPI)?</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>De verlengingsoptie is bedoeld voor de situatie waarin extra tijd nodig is om de opdracht binnen de overeengekomen scope af te ronden. Indien alle overeengekomen resultaten zijn opgeleverd en de opdracht is voltooid, eindigt de opdracht overeenkomstig de contractstukken en wordt niet uitsluitend om de looptijd te verlengen van de optie gebruikgemaakt.</p> <p>Indexering is ook bij werkzaamheden in een eventuele verlengingsperiode niet toegestaan; de aangeboden tarieven blijven gedurende de gehele looptijd, inclusief de optie tot verlenging, vast en onveranderlijk.</p>                                                               |
| 39. | Vraag artikel 19.2 - ARVODI 2025  | <p>Wij wensen onze aansprakelijkheid in overeenstemming te brengen met onze rol en verantwoordelijkheden in het kader van deze opdracht en daarbij aan te sluiten bij hetgeen gebruikelijk is in onze branche. Wij stellen daarom de volgende alternatieve tekst voor:</p> <p>Opdrachtnemer is jegens Opdrachtgever aansprakelijk tot een bedrag dat overeenkomt met de overeen te komen opdrachtwaarde. Er geldt geen beperking of uitsluiting van aansprakelijkheid van Opdrachtnemer indien in een onherroepelijk vonnis de aansprakelijkheid van Opdrachtnemer wegens opzet of bewuste roekeloosheid wordt vastgesteld.</p> <p>Kunt u met het tekstvoorstel instemmen?</p> <p>Zo nee, waarom niet?</p> | <p>Nee. Opdrachtgever houdt vast aan artikel 19 van de ARVODI-2025. Dit artikel bevat reeds een gestandaardiseerde beperking van de aansprakelijkheid (viermaal de opdrachtwaarde per gebeurtenis en zesmaal de opdrachtwaarde per contractjaar, met de daarin opgenomen maximumbedragen) en bevat in artikel 19 lid 3 van de ARVODI-2025 specifiek benoemde uitzonderingen op die beperking.</p> <p>Het voorgestelde tekstvoorstel beperkt de aansprakelijkheid verder en wijzigt tevens de overeengekomen uitzonderingen. Opdrachtgever acht de ARVODI-2025 regeling passend en proportioneel voor deze opdracht en neemt het voorstel daarom niet over.</p> |
| 40. | Vraag. artikel 11.6 - ARVODI 2025 | <p>Kunt u akkoord gaan met het aanpassen van art. 11.6 ARVODI 2025 naar: boete is opeisbaar nadat overleg tussen de partijen heeft plaatsgevonden en de schending van de geheimhoudingsverplichting door partijen is vastgesteld.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Nee. Opdrachtgever wijzigt artikel 11 lid 6 van de ARVODI-2025 niet. Artikel 11 lid 6 bepaalt dat Opdrachtgever in de Overeenkomst een boete kan stellen op schending van de geheimhoudingsverplichting; de conceptovereenkomst bevat op dit moment geen afzonderlijk boetebeding voor geheimhouding. Zonder een in de Overeenkomst overeengekomen boete ontstaat op grond van artikel 11 lid 6 dus geen boeteverplichting. Om die reden is de voorgestelde aanpassing niet nodig.</p>                                                                                                                                                                      |

| Nr. | Onderwerp | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-----|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 41. | Pagina 14 | De opdrachtgever verwacht dat de opdrachtnemer internationale inzichten verzamelt uit India en Afrika. Heeft de opdrachtgever een beeld van welke landen in Afrika zich hier goed voor lenen?                                                                                                            | <p>Opdrachtgever schrijft geen specifieke landen buiten Europa voor, alleen mogelijke voorbeelden zijn genoemd. Inschrijver selecteert en motiveert internationale voorbeelden uit landen en casussen die aantoonbaar relevant zijn voor de onderzoeksvragen. Daarbij ligt de nadruk op de leerwaarde voor onder meer uitval, herstel en continuïteit, lokale opwek en opslag, flexibiliteit en (tijdelijk) autonoom functioneren, alsmede op de beschikbaarheid van voldoende betrouwbare informatie.</p> <p>Een uitputtende verkenning van Afrika of een vooraf bepaald aantal landen is niet vereist.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 42. | Pagina 13 | <p>Welke data, incidentinformatie, beleidsdocumenten of bestaande onderzoeken stelt opdrachtgever beschikbaar bij start van de opdracht?</p> <p>De opdrachtnemer moet scenario's, incidenten, herstel en continuïteit analyseren, maar de tender specificeert niet welke brondata beschikbaar komen.</p> | <p>Opdrachtgever stelt bij de start van de opdracht geen afzonderlijke, vooraf gedefinieerde dataset of compleet incidentendossier ter beschikking. Opdrachtnemer dient voor de uitvoering voort te bouwen op het aanbestedingsdocument, openbaar beschikbare beleidsdocumenten, onderzoeken en literatuur, relevante praktijkervaringen en informatie die via stakeholders kan worden verkregen.</p> <p>Voor zover Opdrachtgever reeds beschikt over aanvullende, deelbare informatie of documenten die relevant zijn voor het opstellen van de Inschrijving, zal deze informatie gedurende de aanbestedingsprocedure op gelijke wijze aan alle Inschrijvers beschikbaar worden gesteld.</p> <p>Aanvullende informatie die niet relevant is voor het opstellen van de Inschrijving, maar wel van belang kan zijn voor de uitvoering van de opdracht, kan na gunning met Opdrachtnemer worden gedeeld.</p> <p>De beschikbaarheid van niet-openbare gegevens van derden kan niet worden gegarandeerd. Opdrachtnemer dient bij de uitvoering eventuele aannames, databeperkingen en resterende onzekerheden transparant te maken.</p> |

| Nr. | Onderwerp | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-----|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 43. | Pagina 15 | <p>Verwacht opdrachtgever een kwalitatief handelingskader, kwantitatieve modellering, of een combinatie daarvan?"</p> <p>De tender vraagt om bepalen, meten, beoordelen en wegen van weerbaarheid, maar specificeert niet de gewenste mate van kwantificering</p>    | <p>Het is aan Opdrachtnemer hier een voorstel voor te doen, Opdrachtgever schrijft geen vaste verhouding tussen kwalitatieve en kwantitatieve analyse voor. Het beoordelings- en handelingskader moet voldoende concreet zijn om weerbaarheid op een navolgbare wijze te bepalen, te beoordelen en waar passend te wegen en om handelingsopties te kunnen onderbouwen. Een combinatie van kwalitatieve, kwantitatieve en/of modelmatige methoden is mogelijk.</p> <p>Gedetailleerde modellering is geen afzonderlijke minimumeis. Inschrijver motiveert in het plan van aanpak welke mate van kwantificering proportioneel en uitvoerbaar is, gelet op de onderzoeksvragen, beschikbare data en beoogde toepasbaarheid en het beschikbare maximum totaalbedrag.</p> |
| 44. | Pagina 15 | <p>Heeft opdrachtgever voorkeur voor specifieke eindproducten, zoals rapport, besliskader, routekaart, visualisaties, interactieve sessies of doelgroepgerichte factsheets?"</p> <p>De tender laat ruimte voor schriftelijke, visuele en/of interactieve vormen.</p> | <p>Het is aan Inschrijver hier een passend voorstel voor te doen. De in het aanbestedingsdocument gevraagde resultaten en het eindrapport zijn leidend. Opdrachtgever schrijft daarnaast geen vaste vorm voor alle eindproducten. Inschrijver mag een samenhangende combinatie voorstellen van bijvoorbeeld een beslis- of handelingskader, routekaart, visualisaties, interactieve sessies en doelgroepgerichte communicatieproducten, voor zover die aantoonbaar bijdragen aan de bruikbaarheid en overdraagbaarheid van de resultaten. Aanvullende vormen vervangen de voorgeschreven minimumresultaten niet en moeten binnen de geoffreerde maximum totaalprijs worden gerealiseerd.</p>                                                                        |
| 45. | Pagina 17 | <p>Is er een minimale of gewenste samenstelling van de klankbordgroep, of verwacht opdrachtgever een volledig voorstel van inschrijver?</p>                                                                                                                          | <p>Opdrachtgever schrijft geen vast minimumaantal of vaste samenstelling van de klankbordgroep voor. Inschrijver doet een gemotiveerd voorstel voor een deskundige en representatieve samenstelling. Daarbij moeten in ieder geval zowel partijen die het probleem ervaren als partijen die aan oplossingen kunnen bijdragen passend zijn vertegenwoordigd. De uiteindelijke samenstelling wordt in overleg met en na goedkeuring door Opdrachtgever vastgesteld; Opdrachtgever kan daarbij aanvullende leden voorstellen.</p>                                                                                                                                                                                                                                      |

| Nr. | Onderwerp | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                  | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 46. | Pagina 14 | Welke diepgang verwacht opdrachtgever bij cases uit India en landen in Afrika: deskresearch, interviews, expertvalidatie of casestudies?"<br>De tender noemt internationale inzichten, waaronder India en Afrika, maar specificeert niet het gewenste onderzoeksniveau | Zie ook het antwoord op vraag 41.<br>Opdrachtgever schrijft geen uniforme onderzoeksmethode of vaste diepgang per internationale casus voor. De analyse moet wel voldoende diepgang hebben om relevante lessen over uitval, herstel, continuïteit, lokale opwek en opslag, flexibiliteit en autonoom functioneren deugdelijk te onderbouwen en naar de Nederlandse en Europese context te vertalen. Deskresearch kan volstaan wanneer de beschikbare bronnen daarvoor toereikend zijn; waar nodig kan dit worden aangevuld met interviews, expertvalidatie of een meer verdiepende casestudie. Inschrijver motiveert de gekozen balans tussen breedte, diepgang en onderzoeksinspanning.                                          |
| 47. | Pagina 17 | Hoe voorziet de opdrachtgever dat we maandelijkse voortgangsrapportage en overleg met opdrachtgever en Energy Innovation NL zo inrichten dat dit niet alleen procesmatig is, maar ook inhoudelijke validatie oplevert?                                                 | Zie ook het antwoord op vraag 21.<br>De maandelijkse voortgangsrapportage en het bijbehorende overleg zijn niet uitsluitend bedoeld voor procesbewaking. Opdrachtgever verwacht dat deze momenten, waar passend, ook worden benut voor inhoudelijke bespreking van tussenresultaten, methodische keuzes, aannames, risico's, afhankelijkheden en voorgenomen vervolgstappen. Inschrijver kan in het plan van aanpak voorstellen hoe de agenda en informatievoorziening zo worden ingericht, dat gerichte inhoudelijke reflectie door Opdrachtgever en Energy Innovation NL Systeemintegratie mogelijk is.<br>Deze overleggen vervangen niet de bredere stakeholdertoetsing en evenmin de formele acceptatie van (deel)resultaten. |
| 48. | Pagina 17 | Externe experts mogen worden voorgesteld als hun inzet, rol en toegevoegde waarde worden onderbouwd. In hoeverre wordt het betrekken van (meerdere) externe experts mogelijk gezien als 'zwakgebod'/kennishiaat vanuit de inschrijvende partij?                        | De inzet van één of meer externe experts wordt niet als een zwakgebod of kennishiaat beschouwd. De inzet is optioneel en wordt beoordeeld in samenhang met de kwaliteit en complementariteit van het aangeboden team en de onderbouwing van rol, inzet en toegevoegde waarde. Het team moet gezamenlijk de voor de opdracht benodigde expertise afdekken. Wanneer externe expertise wordt ingezet, dient duidelijk te zijn hoe deze expertise beschikbaar is, in de uitvoering wordt geïntegreerd en bijdraagt aan de kwaliteit van de resultaten.                                                                                                                                                                                |

| Nr. | Onderwerp                   | Vraag                                                                                                                     | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----|-----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 49. | Paragraaf 5.4.2             | in paragraaf 5.4.2 staat één keer €286.595 als bovengrens, terwijl elders €268.595 wordt genoemd. Welke grens is leidend? | De bovengrens van EUR 268.595 exclusief btw is leidend. Dit correspondeert met de in de aanbestedingsdocumenten genoemde verwachte totale opdrachtwaarde van circa EUR 325.000 inclusief btw.<br>Het bedrag van EUR 286.595 in paragraaf 5.4.2 – ‘Beoordeling wensen ten aanzien van prijzen/tarieven’ is een kennelijke verschrijving en wordt hierbij gecorrigeerd naar EUR 268.595 exclusief btw.<br>Een aangepaste versie van het Aanbestedingsdocument (versie 1.1) treft u als bijlage van deze Nota van Inlichtingen aan.                                                                                                                                                                                                                       |
| 50. | Pagina 8 - Probleemstelling | Heeft u al een eerste overzicht van typen risico's die u beoordeeld wilt hebben?                                          | Het is aan de Opdrachtnemer om hier een passend voorstel te doen. Opdrachtgever schrijft geen limitatieve lijst van te beoordelen risico's voor. De analyse moet in ieder geval aansluiten op de in het aanbestedingsdocument benoemde dimensies van weerbaarheid, waaronder technische, fysieke, digitale/cyber-, sociale, economische en governance-aspecten, en waar relevant de onderlinge afhankelijkheden en mogelijke doorwerking binnen het decentrale en integrale energiesysteem. Het nader structureren en prioriteren van relevante risico's maakt onderdeel uit van de opdracht en van het te ontwikkelen beoordelingskader. Inschrijver licht in het plan van aanpak toe hoe deze risico-inventarisatie wordt uitgevoerd en gevalideerd. |
| 51. | Algemeen                    | In hoeverre richt de opdracht zich ook op weerbaarheid tegen militaire en hybride dreigingen?                             | Militaire en hybride dreigingen kunnen binnen de opdracht worden betrokken voor zover zij relevant zijn voor de weerbaarheid, continuïteit en het herstelvermogen van het toenemende decentrale energiesysteem.<br>De opdracht is echter niet bedoeld als een zelfstandige militaire dreigingsanalyse, inlichtingenonderzoek of analyse van geclassificeerde informatie.<br>De focus ligt op de gevolgen en afhankelijkheden voor het energiesysteem en op passende maatregelen en handelingsperspectieven binnen de scope van de opdracht.                                                                                                                                                                                                            |

| Nr. | Onderwerp                 | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----|---------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 52. | Aanbestedingsdocument 3.1 | Ziet de opdrachtgever kwantitatieve analyses als onderdeel van deze opdracht?                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Ja. Kwantitatieve analyses kunnen onderdeel zijn van de opdracht, voor zover zij passend en uitvoerbaar zijn en bijdragen aan een navolgbare beoordeling van weerbaarheid, impact en handelingsopties.<br>Een afzonderlijke of gedetailleerde kwantitatieve modellering is echter geen minimumeis.<br>Inschrijver motiveert in het plan van aanpak welke kwalitatieve, kwantitatieve en/of modelmatige methoden proportioneel zijn, gelet op de onderzoeksvragen en beschikbare data.<br>Zie ook het antwoord op vraag 43.                                                                                                                                                                                       |
| 53. | Aanbestedingsdocument 3.5 | Welke rol hebben de netbeheerders gehad bij het opstellen van deze tender?<br>En welke rol wordt verwacht van de netbeheerders bij het onderzoek en het uitwerken van de resultaten?                                                                                                                                                                                  | In het aanbestedingsdocument wordt geen formele rol van netbeheerders vastgelegd bij het opstellen van deze aanbesteding. Tijdens de uitvoering zijn netbeheerders wel relevante stakeholders, onder meer bij de analyse van verstoringsscenario's, herstel, continuïteit, rollen en governance. Opdrachtnemer organiseert de benodigde betrokkenheid.<br>Opdrachtgever zal waar redelijkerwijs mogelijk contacten faciliteren, maar kan beschikbaarheid of het delen van niet-openbare informatie niet garanderen.<br>Zie ook het antwoord op de vragen 28 en 29.                                                                                                                                               |
| 54. | Aanbestedingsdocument 5.2 | U vraagt om een uitgebreide urenraming. Wordt de urenraming uitsluitend gebruikt ter beoordeling van de realiteitswaarde van de aanbidding of maakt deze na gunning onderdeel uit van de contractuele verplichtingen van de opdrachtnemer en is dit de basis voor de facturatie? Dit omdat de opdracht op basis van een vaste aanneemsom lijkt te worden uitgevraagd. | De open begroting dient bij inschrijving inzicht te geven in de realiteitswaarde en doelmatigheid van de voorgestelde inzet en maakt via de inschrijving onderdeel uit van de contractuele documentatie. Zij geldt echter niet als vaste aanneemsom of als een gegarandeerd af te nemen aantal uren.<br>Vergoeding vindt plaats op basis van de daadwerkelijk uitgevoerde werkzaamheden tegen de aangeboden tarieven, gekoppeld aan geaccepteerde (deel)resultaten, tot maximaal de ingediende totaalprijs.<br>De factuurspecificatie sluit aan op de daadwerkelijk verrichte uren/dagen/tarieven. Binnen de overeengekomen scope kan de inzet worden bijgestuurd.<br>Zie ook het antwoord op de vragen 3 en 16. |

| Nr. | Onderwerp                 | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----|---------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 55. | Aanbestedingsdocument 3.5 | Hoe wordt omgegaan met aanvullende onderzoeksvragen of werkzaamheden die gedurende de uitvoering voortkomen uit de klankbordgroep, stakeholdervalidatie of door Aanbestedende dienst toegevoegde deelnemers?                                                                                                                                                                                           | Onderzoeksvragen, validatieactiviteiten of nadere uitwerkingen die voortvloeien uit het voorziene stakeholder- en klankbordgroepproces en binnen de overeengekomen scope vallen, dienen binnen de geoffeerde all-in tarieven en maximum totaalprijs te worden uitgevoerd. Inbreng van de klankbordgroep, stakeholders of door Opdrachtgever voorgestelde deelnemers leidt niet automatisch tot uitbreiding van de scope.<br>Indien daadwerkelijk werkzaamheden buiten de overeengekomen scope aan de orde zijn, geldt artikel 14 van de ARVODI-2025: Meerwerk komt pas voor vergoeding in aanmerking na voorafgaande schriftelijke instemming van Opdrachtgever.<br>Zie ook het antwoord op vraag 10.                                   |
| 56. | Aanbestedingsdocument 3.5 | Ligt de verantwoordelijkheid voor het benaderen, uitnodigen en beschikbaar krijgen van de leden van de klankbordgroep en overige stakeholders volledig bij opdrachtnemer, of ondersteunt opdrachtgever hierbij vanuit haar bestaande netwerk?<br>Kan tevens worden aangegeven hoe wordt omgegaan met vertraging of beperkte deelname van stakeholders waarop Opdrachtnemer geen directe invloed heeft? | Opdrachtnemer is primair verantwoordelijk voor het benaderen en organiseren van de stakeholderbetrokkenheid en voor het doen van een gemotiveerd voorstel voor de klankbordgroep.<br>Opdrachtgever stelt de uiteindelijke samenstelling in overleg vast en zal waar redelijkerwijs mogelijk vanuit haar netwerk faciliteren bij het leggen van contacten. De beschikbaarheid en medewerking van derden kan niet worden gegarandeerd.<br>Indien een relevante stakeholder ondanks aantoonbare redelijke inspanningen niet of niet tijdig beschikbaar is, meldt Opdrachtnemer dit onverwijld en treden Partijen in overleg over een passende alternatieve betrokkenheid of andere mitigerende maatregel. Zie ook het antwoord op vraag 6. |
| 57. | Aanbestedingsdocument 3.3 | Is een objectief, SMART, criterium vast te stellen voor "voldoende inhoudelijke diepgang"?                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Nee. Opdrachtgever stelt geen aanvullend afzonderlijk SMART-drempelcriterium vast voor 'voldoende inhoudelijke diepgang'. De vereiste diepgang wordt beoordeeld in samenhang met de subgunningscriteria in hoofdstuk 5 'Wensen en beoordeling' en de eisen en beoogde resultaten uit het Aanbestedingsdocument, alsmede de professionele kwaliteit die van Opdrachtnemer mag worden verwacht. Dit betekent onder meer dat de gevraagde onderdelen inhoudelijk worden behandeld, keuzes en aannames navolgbaar zijn onderbouwd en de resultaten voldoende concreet en bruikbaar zijn beschreven voor de beoogde doelgroepen.                                                                                                             |

| Nr. | Onderwerp                   | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-----|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 58. | Aanbestedingsdocument 3.2.2 | Wat wordt verstaan onder "een aansluiting"?<br>Kan dat de aansluiting van een particulier met Zonnepanelen betreffen?                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Met 'een aansluiting' wordt in de context van Resultaat 2 bedoeld op een aansluiting van een gebruiker of installatie op het energiesysteem. Dit kan, indien relevant voor het te onderzoeken scenario, ook een particuliere aansluiting met zonnepanelen betreffen.<br>De opdracht verlangt echter geen afzonderlijke analyse van iedere individuele aansluiting; de relevantie ligt in de impact op en samenhang met het decentrale en integrale energiesysteem en de schaal waarop effecten kunnen optreden.<br>Zie ook het antwoord op vraag 5. |
| 59. | Aanbestedingsdocument 3.2   | Resultaat 2: Maatregelen en handelingsperspectief: Voor welke primaire doelgroep dient het handelingsperspectief te worden ontwikkeld?<br>Is dit primair de opdrachtgever (rijksoverheid) of bijvoorbeeld juist netbeheerders, lokale overheden en/of marktpartijen?                                                                                                                                            | Het handelingsperspectief is niet uitsluitend bedoeld voor Opdrachtgever of de rijksoverheid. De resultaten moeten bruikbaar zijn voor alle partijen, die vanuit hun rol vervolgstappen kunnen zetten voor beleid, praktijk, innovatie en verdere besluitvorming, waaronder overheden, netbeheerders, marktpartijen, lokale energie-initiatieven en andere relevante betrokken partijen.<br>De concrete doelgroep kan per maatregel of handelingsperspectief verschillen. Zie ook het antwoord op vraag 23.                                         |
| 60. | Aanbestedingsdocument 3.2   | U vraagt om internationale vergelijkingen en "eilandmodus". Heeft opdrachtgever daarbij specifieke casussen in gedachten?<br>Met een casus is het mogelijk de weerbaarheid dmv decentrale systemen in meer detail te onderzoeken en aan te tonen.                                                                                                                                                               | Opdrachtgever schrijft geen specifieke aanvullende casussen voor. Voor de vergelijking met eilandmodus zijn de beschikbare en relevante inzichten uit de door het ministerie uitgezette verkenning leidend als vertrekpunt; voor de internationale vergelijking selecteert Inschrijver zelf relevante voorbeelden en casussen. De selectie moet voldoende leerwaarde hebben voor de onderzoeksvragen en de vertaling naar de Nederlandse en Europese context. Zie ook het antwoord op de vragen 27 en 33.                                           |
| 61. | Aanbestedingsdocument 3.2   | Opdrachtnemer betreft inzichten uit andere gebieden waar het energiesysteem wezenlijk anders is ingericht dan in Nederland en Europa, zoals India en landen in Afrika. Kan de opdrachtgever nader ingaan op het detailniveau dat voor dit deelresultaat wordt verwacht?<br>Gaaf het enkel om het presenteren van een high level vergelijking en voorbeelden, of wordt een gedetailleerde vergelijking verwacht? | Opdrachtgever schrijft geen vast aantal landen, casussen of een uniforme diepgang per casus voor. Verwacht wordt een gerichte selectie met voldoende diepgang om relevante lessen over onder meer uitval, herstel, continuïteit, lokale opwek en opslag, flexibiliteit en autonoom functioneren te onderbouwen en de overdraagbaarheid naar Nederland en Europa te beoordelen.                                                                                                                                                                      |

| Nr. | Onderwerp                  | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----|----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                            | En met hoeveel verschillende landen?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Een uitputtende of gedetailleerde vergelijking van een vooraf bepaald aantal landen is niet vereist. Inschrijver motiveert de gekozen balans tussen breedte en diepgang.<br>Zie ook het antwoord op de vragen 33, 41 en 46.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 62. | Aanbestedingsdocument 3.1  | De aanbesteding vraagt zowel om een begrippenkader, een beoordelingskader, scenarioanalyses, internationale benchmark, governance-analyse, stakeholderparticipatie als concrete handelingsperspectieven. Kan opdrachtgever aangeven welke van deze onderdelen als kernresultaat wordt beschouwd en welke onderdelen ondersteunend zijn?<br>Indien tijdens de uitvoering keuzes noodzakelijk blijken vanwege voortschrijdend inzicht, waarop zal opdrachtgever primair sturen? | De in paragraaf 3.2 – ‘Beoogde resultaten’ beschreven resultaten zijn alle minimumresultaten en vormen gezamenlijk het beoogde samenhangende en toepasbare eindresultaat. Opdrachtgever brengt daarom geen nadere hiërarchie aan tussen begrippenkader, beoordelingskader, scenarioanalyse, internationale inzichten, governance, stakeholderparticipatie en handelingsperspectieven. Indien tijdens de uitvoering inhoudelijke prioritering nodig blijkt, blijven alle minimumresultaten van kracht en wordt primair gestuurd op het beantwoorden van de centrale kennisvragen, de kwaliteit, samenhang en toepasbaarheid van de resultaten. Materiële keuzes worden tijdig met Opdrachtgever afgestemd.<br>Zie ook het antwoord op vraag 37. |
| 63. | Aanbestedingsdocument 3.0  | Staan de tarieven gedurende de gehele looptijd van het project (inclusief verlening) vast? Ofwel géén indexering bij de overschrijding van een jaargrens?<br>3.7.3 lijkt daar ook op te wijzen; het is kennelijk een "regie basis met maximum bedrag" type opdracht                                                                                                                                                                                                           | Ja. De overeengekomen tarieven blijven gedurende de gehele looptijd van de Overeenkomst, inclusief een eventuele verlengingsperiode, vast en onveranderlijk; indexering is niet toegestaan.<br>De opdracht wordt uitgevoerd als een resultaatgerichte onderzoeks- en adviesopdracht, waarbij de daadwerkelijk gerealiseerde inzet tegen de aangeboden tarieven wordt vergoed tot maximaal het contractuele bedrag.<br>Zie ook het antwoord op de vragen 13, 16 en 38.                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 64. | Aanbestedingsdocument, 2.1 | U noemt meerdere malen het inzicht krijgen in het "weerbaar by design" kunnen inrichten van energiesystemen als doel voor deze opdracht. Heeft u een definitie van deze term?                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Met 'weerbaar by design' bedoelt Opdrachtgever dat weerbaarheid vanaf de inrichting en doorontwikkeling van decentrale energiesystemen expliciet wordt meegewogen in relevante ontwerp-, sturings-, governance- en beleidskeuzes, in plaats van uitsluitend achteraf op incidenten te reageren.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

| Nr. | Onderwerp                             | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----|---------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Het Aanbestedingsdocument bevat geen reeds vaststaande normatieve definitie; juist het ontwikkelen van een onderbouwde inzichten en een toepasbaar beoordelingskader om te komen tot een gedeelde definitie maakt onderdeel uit van Resultaat 1.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 65. | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 2.1 | "Wat ziet opdrachtgever als grenzen van het ""decentrale energiesysteem""?<br>Vallen zon en wind parken in het beheer van de energiemaatschappijen onder?<br>Vallen particuliere installaties daar ook onder?<br>De impact van 1 installatie zal niet groot zijn, maar wanneer veel plotseling worden uitgeschakeld kan dat een destabiliserend effect hebben. Een PoC heeft dat al eens aangetoond." | Opdrachtgever hanteert geen afbakening, die uitsluitend wordt bepaald door eigendom, omvang of één geografisch schaalniveau. De analyse moet relevante schaalniveaus verbinden, van een aansluiting en lokale/decentrale energiesystemen tot onderdelen van het distributienet en de samenhang met het integrale energiesysteem. Zon- en windparken en particuliere installaties kunnen daarom relevant zijn voor zover zij onderdeel zijn van, of aantoonbaar invloed hebben op, het functioneren en de weerbaarheid van decentrale energiesystemen. Ook geaggregeerde effecten van grote aantallen individuele installaties kunnen relevant zijn. Zie ook het antwoord op vraag 5. |
| 66. | Aanbestedingsdocument – Paragraaf 2.1 | In de aanbesteding wordt gesproken over het "decentrale energiesysteem", waarbij we ervan uitgaan dat de opdrachtgever doelt op het elektriciteitssysteem.<br>Kan de opdrachtgever bevestigen dat inderdaad uitsluitend elektriciteitssystemen bedoeld worden?<br>Zo niet, kan de opdrachtgever afbakenen welke delen van het energiesysteem wel/niet binnen de scope vallen?                         | Nee. De primaire focus van de opdracht ligt op het energiesysteem. Andere energiedragers en -ketens, zoals warmte, aardgas, waterstof en groen gas, worden betrokken voor zover hun wisselwerking met decentrale energiesystemen relevant is voor de weerbaarheid van het integrale energiesysteem.<br>Een afzonderlijke uitputtende weerbaarheidsanalyse per andere energiedrager of keten wordt niet verlangd.<br>Zie ook het antwoord op vraag 32.                                                                                                                                                                                                                                |
| 67. | Aanbestedingsdocument – Paragraaf 1.2 | Cyber(security) wordt genoemd in de aanleiding maar komt verder nauwelijks terug. Verwacht de opdrachtgever een uitgebreide (risico)analyse op dit vlak (met inzet van specialisten) of wordt dit als onderdeel van de algemene risico's beschouwd, zonder dat deze nader geduid worden?                                                                                                              | Cyberaanvallen en digitale verstoringen worden beschouwd als relevante risico's binnen de bredere analyse van weerbaarheid. M.b.t. het team zijn daarom relevante digitale/cyberexpertise een eis/vereiste (zie paragraaf 3.4). Een afzonderlijke uitputtende cybersecurity-audit, technische beveiligingsarchitectuur of productspecifieke kwetsbaarheidsanalyse is geen vereiste.'<br>De diepgang moet proportioneel zijn aan de betekenis van digitale risico's voor het functioneren, herstel en de continuïteit van het decentrale en integrale energiesysteem. Zie ook het antwoord op de vragen 36 en 50.                                                                     |

| Nr. | Onderwerp                                                                                       | Vraag                                                                                                                                                                                                             | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 68. | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 3.2.2, Resultaat 2                                            | In Resultaat 2 worden verschillende scenario's geschetst, gebaseerd op het netvlak. Zijn dit de enige scenario's waar de opdrachtgever aan denkt, en zo niet; aan welke andere scenario's denkt de opdrachtgever? | Nee. De in Resultaat 2 genoemde scenario's zijn minimumscenario's, waaraan in ieder geval aandacht moet worden besteed en vormen geen limitatieve lijst. Inschrijver kan aanvullende verstorings- of impactscenario's opnemen, wanneer die, op basis van de risicoanalyse, relevant zijn voor het decentrale en integrale energiesysteem.<br>Opdrachtgever schrijft, naast de reeds genoemde scenario's, geen aanvullende vaste lijst met scenario's voor.<br>Zie ook het antwoord op vraag 50.                                |
| 69. | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 3.2.2, Resultaat 2                                            | Er wordt gesproken over uitval van een interconnector. Hoe ziet de opdrachtgever dit scenario t.o.v. een decentraal energiesysteem, dat geen directe relatie kent met interconnectie                              | De relevantie van dit scenario is gelegen in de mogelijke doorwerking van uitval of verstoring van een internationale koppeling op het integrale energiesysteem en daarmee op de randvoorwaarden waarbinnen decentrale energiesystemen functioneren.<br>Het is aan de opdrachtnemer om met de analyse juiste inzicht te geven in mogelijke indirecte systeemimpact, relevante maatregelen en handelingsperspectieven.                                                                                                          |
| 70. | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 3.2.1, Resultaat 1                                            | Heeft de opdrachtgever zelf een definitie van een decentraal systeem?<br>En op welk geografisch niveau ziet de opdrachtgever een decentraal systeem (wijk, straa,s onderstation)?                                 | Opdrachtgever schrijft geen afzonderlijke vaste geografische definitie of één schaalniveau voor een decentraal energiesysteem voor.<br>De analyse moet relevante schaalniveaus kunnen verbinden: van een aansluiting en lokale systemen, bijvoorbeeld op gebouw-, straat-, buurt- of gebiedsniveau, tot onderdelen van het distributienet en de wisselwerking met het integrale energiesysteem. Inschrijver motiveert voor de verschillende onderzoeksvragen welk schaalniveau passend is.<br>Zie ook het antwoord op vraag 5. |
| 71. | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 3.5 Klankbordgroep , stakeholderbetrokkenheid en communicatie | Welke partijen (overheden, markt, anderen) voorziet de Opdrachtnemer als relevant?                                                                                                                                | Het is aan de opdrachtnemer hier een onderbouwd voorstel voor te doen.<br>Zie ook het antwoord op de vragen 20 en 23.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

| Nr. | Onderwerp                                                            | Vraag                                                                                                                                               | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----|----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 72. | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 2.1.2 Beschrijving van de opdracht | Is duurzaamheid (emissie uitstoot) van het decentrale energiesysteem buiten de scope van deze opdracht?                                             | Een zelfstandige analyse van duurzaamheid in de zin van emissie-uitstoot is geen bijzonderlijk inhoudelijk resultaat van deze onderzoeksoopdracht. Duurzaamheids- of emissieaspecten kunnen wel worden betrokken, voor zover zij relevant zijn voor de beoordeling van weerbaarheidsmaatregelen, afwegingen of handelingsperspectieven.<br>Bovenstaande staat los van de uitvoeringsvoorwaarde over duurzaam reizen in paragraaf 3.10 – 'Eisen met betrekking tot duurzaamheid' van het Aanbestedingsdocument.                                                                                                     |
| 73. | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 2.1.2 Beschrijving van de opdracht | Is de scope van het beoordelingskader cq effectbepaling Nederlands of moeten daarbij ook onze buurlanden worden meegenomen?                         | Resultaat 1 ziet expliciet op weerbaarheid van het decentrale energiesysteem in Nederland en Europa. Het beoordelingskader moet in ieder geval toepasbaar zijn op de Nederlandse context en relevante Europese inzichten meenemen.<br>Buurlanden hoeven niet elk als bijzonderlijk onderzoeksobject volledig te worden geanalyseerd, maar worden betrokken voor zover dat relevant is voor internationale koppelingen, vergelijkbare praktijkvoorbeelden of de bredere Europese context.                                                                                                                           |
| 74. | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 3.2.3, Resultaat 3                 | In welke mate moeten er ook economische, sociale en/of welvaartsgevolgen van blackouts worden meegenomen in het beoordelingskader en effectbepaling | Maatschappelijke en economische gevolgen van incidenten en uitval behoren tot de relevante effecten die in Resultaat 3 van paragraaf 3.2.3 – 'Resultaat 3 – Herstel na incidenten en continuïteit van energielevering' moeten kunnen worden geduid. Deze aspecten dienen te worden meegenomen voor zover zij relevant zijn voor de beoordeling van impact, herstel, schadebeperking en continuïteit.<br>Een afzonderlijke volledige welvaartsanalyse of MKBA is niet als minimumeis voorgeschreven. De gekozen mate van kwantificering moet proportioneel en onderbouwd zijn.<br>Zie ook het antwoord op vraag 43. |

| Nr. | Onderwerp                                                            | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-----|----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 75. | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 2.1.2 Beschrijving van de opdracht | Kunt u de verwachting over het op te leveren beoordelingskader nader preciseren?<br>Is het de bedoeling dat verschillende effecten beoordeeld worden aan de hand van een multicriteria-analyse, of een welvaartsanalyse (MKBA-systematiek), of een kosteneffectiviteits-analyse?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Opdrachtgever schrijft geen specifieke analysemethode voor, zoals een multicriteria-analyse, MKBA of kosteneffectiviteitsanalyse. Het beoordelingskader moet wel navolgbaar maken hoe relevante aspecten van weerbaarheid worden bepaald, gemeten of beoordeeld en waar passend tegen elkaar worden gewogen. Inschrijver kiest en motiveert een proportionele methode, die past bij de onderzoeksvragen, beschikbare data en beoogde toepasbaarheid. Zie ook het antwoord op vraag 43.                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 76. | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 3.2.2, Resultaat 2                 | In hoeverre wordt verwacht dat bij de impactbepaling ook kwantitatieve resultaten worden opgeleverd met betrekking tot weerbaarheid? Zoals kansen op verstoring, effecten op verstoring op verschillende onderdelen van het energiesysteem.<br>In hoeverre dient het beoordelingskader rekening te houden met deze kwantitatieve resultaten?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Kwantitatieve resultaten kunnen worden benut, wanneer daarvoor betrouwbare gegevens beschikbaar zijn en dit de beoordeling van weerbaarheid en impact versterkt. Opdrachtgever schrijft echter geen vaste set kansen, indicatoren of kwantitatieve doorrekeningen voor.<br>Het beoordelingskader dient kwantitatieve informatie, waar relevant en verantwoord, te kunnen verwerken, in samenhang met kwalitatieve inzichten en expliciete onzekerheden. Gedetailleerde modellering is geen afzonderlijke minimeis. Zie ook het antwoord op de vragen 30 en 43.                                                                                                                                                                                                |
| 77. | ARVODI-2025, Ontbrekende bepalingen                                  | "Ontbreken tussentijdse opzegtermijn Opdrachtnemer<br>Op grond van voor ons geldende regelgeving, zoals ter waarborging van onze onafhankelijkheid wensen wij te allen tijde een opzeggingsmogelijkheid te hebben die het ons mogelijk maakt op te zeggen indien voortzetting van de opdracht in strijd zou komen met voor ons geldende regelgeving of professionele normen. Graag stellen wij de volgende bepaling voor in aanvulling op art 21 ARVODI-2025.<br><br>"In aanvulling op artikel 21 ARVODI-2025 kunnen partijen de overeenkomst schriftelijk opzeggen met inachtneming van een opzeggingstermijn van dertig (30) dagen."<br><br>Bent u hiertoe bereid?" | Nee. Opdrachtgever neemt de voorgestelde algemene opzeggingsmogelijkheid met een termijn van dertig dagen niet over. Artikel 21 van de ARVODI-2025 en de aanvullende bepalingen in de conceptovereenkomst blijven ongewijzigd van toepassing; artikel 21 bevat reeds gronden voor ontbinding door Partijen, waaronder bij tekortkoming en overmacht.<br>Indien voortzetting van de opdracht in een concreet geval aantoonbaar in strijd zou komen met dwingende wet- of beroepsregelgeving, die op Opdrachtnemer van toepassing is, dient Opdrachtnemer dit onverwijld te melden bij Opdrachtgever en treden Partijen in overleg over een rechtmatige oplossing. Dit rechtvaardigt geen algemene tussentijdse opzeggingsmogelijkheid zonder specifieke grond. |

| Nr. | Onderwerp                                               | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----|---------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 78. | ARVODI-2025, Ontbrekende bepalingen                     | <p>"Ontbreken vrijwaring ten gunste van Opdrachtnemer Het is gewenst en gebruikelijk binnen de branche een vrijwaring overeen te komen ten gunste van Opdrachtnemer. Een vrijwaring ten gunste van Opdrachtnemer ontbreekt echter. Bent u bereid de volgende bepaling overeen te komen:</p> <p>"Opdrachtgever vrijwaart Opdrachtnemer voor vorderingen van derden wegens schade die veroorzaakt is doordat Opdrachtgever aan Opdrachtnemer onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt, tenzij Opdrachtgever aantoont dat de schade geen verband houdt met verwijtbaar handelen of nalaten zijnerzijds dan wel veroorzaakt is door opzet of grove schuld van Opdrachtnemer."</p> <p>"</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>Nee. Opdrachtgever neemt de voorgestelde aanvullende vrijwaring niet over.</p> <p>De aansprakelijkheid en risicoverdeling worden beheerst door de Overeenkomst, de ARVODI-2025 en het toepasselijke recht.</p> <p>Indien schade ontstaat in verband met aantoonbaar onjuiste of onvolledige informatie, die door Opdrachtgever is verstrekt, wordt de verantwoordelijkheid daarvoor aan de hand van die contractuele en wettelijke regels beoordeeld. Opdrachtgever acht een generieke aanvullende vrijwaring daarom niet nodig en niet passend.</p>                                                                                                                                                                                                      |
| 79. | Intellectuele eigendomsrechten (artikel 23 ARVODI-2025) | <p>"Het is, op basis van de op onze organisatie van toepassing zijnde beroepsregelgeving, noodzakelijk dat de intellectuele eigendomsrechten op verklaringen en rapporten toekomen aan de Opdrachtnemer. Indien dit anders zou zijn, dan zou dit immers met zich meebrengen dat een Opdrachtgever gerechtigd zou zijn de verklaring of het rapport aan te passen. Wij dragen vanuit onze discipline de vaktechnische verantwoordelijkheid voor onze verklaringen en overige rapportages. Het is voor ons dus van belang dat in de overeenkomst een bepaling wordt opgenomen waarin wordt vastgelegd dat de intellectuele eigendomsrechten op de door ons te leveren rapporten en verklaringen bij ons blijven rusten en u dus niet zonder onze voorafgaande toestemming kunt overgaan tot verdere verspreiding of aanpassing van de door ons op te leveren werkproducten. Wij stellen op grond van het voorgaande dan ook voor om art. 23 ARVODI-2025 buiten toepassing te verklaren en in de Raamovereenkomst de volgende bepaling op te nemen:</p> | <p>Nee. Opdrachtgever houdt vast aan artikel 23 van de ARVODI-2025 en artikel 1.4 van de conceptovereenkomst. De intellectuele eigendomsrechten op de specifiek in het kader van de Diensten tot stand gebrachte resultaten komen toe aan Opdrachtgever.</p> <p>Reeds bestaande intellectuele eigendomsrechten van Opdrachtnemer worden niet overgedragen; voor zover deze in de resultaten worden gebruikt, verkrijgt Opdrachtgever daarop het in artikel 23 lid 2 van de ARVODI-2025 bedoelde gebruiksrecht.</p> <p>Het voorgestelde beding zou het overeengekomen gebruik, de openbaarmaking en verdere benutting van de resultaten door Opdrachtgever te vergaand beperken en wordt daarom niet overgenomen.</p> <p>Zie ook het antwoord op vraag 7.</p> |

| Nr. | Onderwerp                                    | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                              | <p>Opdrachtnemer behoudt alle intellectuele eigendomsrechten ten aanzien van de resultaten van haar werkzaamheden. Alle intellectuele eigendomsrechten die Opdrachtnemer tijdens de uitvoering van de opdracht voor Opdrachtgever of hieruit voortvloeiend, gebruikt of heeft gebruikt, dan wel ontwikkelt of heeft ontwikkeld, behoren toe aan Opdrachtnemer. Het is Opdrachtgever uitdrukkelijk verboden, behoudens een wettelijke verplichting, om producten waarin intellectuele eigendomsrechten van Opdrachtnemer zijn vervat, dan wel producten waarop intellectuele eigendomsrechten rusten waarvoor Opdrachtnemer gebruiksrechten heeft verworven, waaronder mede begrepen computerprogramma's, systeemontwerpen, werkwijzen, adviezen, (model)contracten en andere geestesproducten van opdrachtnemer, een en ander in de ruimste zin des woords, te verveelvoudigen, bekend te maken of te exploiteren. Opdrachtgever verkrijgt een gebruiksrecht voor interne bedrijfsdoeleinden ten aanzien van de opgeleverde resultaten."</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 80. | Verwerking gegevens (artikel 12 ARVODI-2025) | <p>"Voor zover bij het verlenen van onze diensten persoonsgegevens worden verwerkt, beschouwt Opdrachtnemer zich als verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de AVG. Dit betekent dat Opdrachtnemer geen verwerkersovereenkomsten sluit met klanten. Achtergrond van dit standpunt is dat Opdrachtnemer haar diensten verleent als professioneel, onafhankelijk adviseur. Opdrachtnemer bepaalt volledig zelfstandig hoe zij haar werkzaamheden uit zal voeren, welke middelen zij daarbij gebruikt en stelt zelfstandig haar adviezen op. Deze zelfstandigheid is essentieel voor Opdrachtnemer om de kwaliteit van haar dienstverlening te kunnen blijven waarborgen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>Niet zonder meer. Of Opdrachtnemer voor een bepaalde verwerking kwalificeert als verwerkingsverantwoordelijke of als verwerker volgt uit de feitelijke rollen en de toepasselijke privacywetgeving en kan niet voor alle verwerkingen vooraf uitsluitend door één Partij worden bepaald.</p> <p>Voor zover Opdrachtnemer persoonsgegevens ten behoeve van Opdrachtgever en op basis van diens schriftelijke instructies verwerkt, zijn artikel 12 lid 2 en 12 lid 3 van de ARVODI-2025 van toepassing en regelen Partijen die verwerking bij overeenkomst.</p> <p>Voor verwerkingen waarvoor Opdrachtnemer zelfstandig verwerkingsverantwoordelijke is, geldt artikel 12 lid 3 van de ARVODI-2025 niet in die hoedanigheid. Indien relevant worden de rollen en benodigde afspraken bij de start van de uitvoering nader vastgesteld.</p> |

| Nr. | Onderwerp                                                                                                                                                                                                                                                                          | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>De verplichting om aanwijzingen van de klant op te volgen, zoals een verwerker dient te doen, doet inherent afbreuk aan de kwaliteit van de dienstverlening.</p> <p>Deelt u onze visie dat, nu Opdrachtnemer als verwerkingsverantwoordelijke geen instructies van de Opdrachtgever zal krijgen inzake de verwerking van persoonsgegevens, in het kader van voorliggende opdracht geen verwerkingsovereenkomst zoals bedoeld in artikel 12.3 ARVODI-2025 tot stand zal komen? Zo nee, waarom niet?"</p>                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 81. | <p>Aanbestedingsdocument - Paragraaf 3.1 voortbouwen op bestaande kennis/ literatuur/ praktijkvoorbeelden (pagina 12); Paragraaf 3.3.2 ontwikkeling in samenwerking met relevante stakeholders (pagina 16); Paragraaf 3.5 stakeholder-betrokkenheid/klankbordgroep (pagina 17)</p> | <p>Kan opdrachtgever bevestigen dat de opdracht primair gebaseerd dient te worden op beschikbare kennis, literatuur, bestaande onderzoeken, praktijkervaringen en informatie die via opdrachtgever en betrokken stakeholders beschikbaar wordt gesteld?</p> <p>Daarbij gaan wij ervan uit dat de verantwoordelijkheid voor het organiseren van toegang tot relevante marktpartijen, netbeheerders en andere stakeholders bij opdrachtgever ligt indien hun input noodzakelijk wordt geacht voor het realiseren van de gevraagde resultaten. Klopt deze interpretatie?</p> | <p>De eerste veronderstelling is juist voor zover de opdracht voortbouwt op beschikbare kennis, literatuur, beleidsontwikkelingen, bestaande onderzoeken, praktijkervaringen en relevante informatie van stakeholders.</p> <p>De veronderstelling dat Opdrachtgever verantwoordelijk is voor het organiseren van de toegang tot marktpartijen, netbeheerders en andere stakeholders is echter niet juist. Opdrachtnemer is primair verantwoordelijk voor het organiseren van de stakeholderbetrokkenheid. Opdrachtgever zal waar redelijkerwijs mogelijk contacten faciliteren, maar kan medewerking of beschikbaarheid van derden niet garanderen.</p> <p>Zie ook het antwoord op de vragen 6 en 42.</p> |
| 82. | <p>Aanbestedingsdocument - Paragrafen 3.3 en 3.3.1 Eisen m.b.t. resultaten en vorm van het eindresultaat (pagina's 15-16); Paragraaf 5.2.1 plan van aanpak/toepasbaarheid (pagina's 24-25); Paragraaf 7.3.15 checklist inschrijving (pagina 35)</p>                                | <p>Kan opdrachtgever bevestigen dat de vormgeving van het eindresultaat aan opdrachtnemer wordt gelaten, mits de resultaten voldoende diepgang, begrijpelijkheid en toepasbaarheid hebben voor de beoogde doelgroepen, en dat geen specifieke aanvullende producten (zoals dashboards, tools of andere communicatiemiddelen) verplicht worden gesteld?</p>                                                                                                                                                                                                                | <p>Ja, met dien verstande dat de in het Aanbestedingsdocument voorgeschreven minimumresultaten en het eindrapport moeten worden opgeleverd.</p> <p>Opdrachtgever schrijft daarnaast geen verplichte aanvullende dashboards, tools of andere specifieke communicatiemiddelen voor. Inschrijver kan een passende combinatie van tekstuele, visuele en/of interactieve vormen voorstellen, mits deze bijdraagt aan de inhoudelijke diepgang, begrijpelijkheid, toepasbaarheid en overdraagbaarheid voor de beoogde doelgroepen en binnen de maximum totaalprijs wordt gerealiseerd.</p> <p>Zie ook het antwoord op vraag 44.</p>                                                                             |

| Nr. | Onderwerp                                                                                                                                                                                             | Vraag                                                                                                                                                                                                                                              | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 83. | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 3.2.4 d hoofdpijnen businesscase of economische haalbaarheid, voor zover relevant en beschikbaar (pagina 14)                                                        | Kan opdrachtgever verduidelijken wat wordt verstaan onder het beschrijven van de "hoofdpijnen van de businesscase of economische haalbaarheid" van eilandmodus?<br>Welke mate van economische analyse wordt hierbij verwacht?                      | Met 'hoofdpijnen van de businesscase of economische haalbaarheid' wordt een proportionele analyse bedoeld van de belangrijkste economische voorwaarden, kosten- en waardedrijvers, onzekerheden en eventuele belemmeringen van de beschouwde routes voor eilandmodus, voor zover daarvoor relevante en betrouwbare informatie beschikbaar is.<br>Een volledig uitgewerkte investeringsbusinesscase, financiële modellering of MKBA is geen afzonderlijke minimumeis.<br>De door de opdrachtnemer gekozen analyse moet voldoende zijn om economische haalbaarheid als onderdeel van de vergelijking en het handelingsperspectief te kunnen duiden. |
| 84. | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 3.5 Klankbordgroep, stakeholderbetrokkenheid en communicatie (pagina 17); Paragraaf 3.6 Rapportage en contact met opdrachtgever (pagina 17)                         | Kan opdrachtgever verduidelijken welke verantwoordelijkheid bij opdrachtnemer ligt ten aanzien van het organiseren, faciliteren en vastleggen van de klankbordgroep en welke ondersteuning hierbij vanuit opdrachtgever beschikbaar wordt gesteld? | Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor het organiseren, faciliteren en op passende wijze vastleggen van de klankbordgroep en de bredere stakeholderbetrokkenheid. Inschrijver doet een gemotiveerd voorstel voor samenstelling, werkwijze en fasering. De uiteindelijke samenstelling wordt in overleg met en na goedkeuring door Opdrachtgever vastgesteld.<br>Opdrachtgever kan aanvullende leden voorstellen en zal waar redelijkerwijs mogelijk contacten faciliteren. De beschikbaarheid van individuele stakeholders wordt niet gegarandeerd.<br>Zie ook het antwoord op de vragen 6 en 45.                                                 |
| 85. | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 3.5 Klankbordgroep, stakeholderbetrokkenheid en communicatie (pagina 17); Paragraaf 3.6 minimaal maandelijkse voortgangsrapportage en voortgangsoverleg (pagina 17) | Kan opdrachtgever aangeven hoeveel bijeenkomsten, interviews, workshops of andere vormen van stakeholderbetrokkenheid minimaal worden verwacht gedurende de uitvoering van de opdracht?                                                            | Opdrachtgever schrijft geen vast minimum aantal bijeenkomsten, interviews, workshops of andere stakeholdercontacten voor. Inschrijver stelt een proportionele en uitvoerbare aanpak voor, waarmee de noodzakelijke toetsing, verrijking, draagvlakvorming en toepasbaarheid worden gerealiseerd.<br>Wel geldt als minimum een maandelijkse voortgangsrapportage met bijbehorend voortgangsoverleg; waar doelmatig kunnen momenten worden gecombineerd.<br>Zie ook het antwoord op de vragen 11 en 22.                                                                                                                                             |

| Nr.        | Onderwerp                                                                                                                                                                                                                                                | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>86.</b> | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 3.2.6 Overkoepelend resultaat - draagvlak, governance en handelingsperspectief (pagina's 14-15); Paragraaf 3.3 Eisen m.b.t. resultaten (pagina 15); Paragraaf 3.5 klankbordgroep/ stakeholderbetrokkenheid (pagina 17) | In de aanbesteding wordt meerdere malen verwezen naar een "gedragen beeld" van de weerbaarheid van het decentrale energiesysteem. Kan opdrachtgever specificeren welke concrete activiteiten en resultaten worden verwacht om aan deze eis te voldoen?                                                                                                                                                                                                     | Van Opdrachtnemer wordt verwacht dat relevante stakeholders gedurende de opdracht daadwerkelijk worden betrokken bij de totstandkoming, toetsing en verrijking van de resultaten. Dit kan onder meer via de klankbordgroep, gerichte gesprekken, gezamenlijke sessies en andere passende vormen van kennisdeling en validatie. Uit de resultaten moet blijken hoe relevante inzichten en verschillen van inzicht zijn verwerkt en welke rollen, verantwoordelijkheden, governancevraagstukken en vervolgstappen daaruit volgen.<br>Een 'gedragen beeld' vereist geen unanimititeit of formele instemming van alle betrokken partijen.<br>Zie ook het antwoord op de vragen 21 en 25. |
| <b>87.</b> | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 3.2.2 maatregelen en handelingsperspectief (pagina 13); Paragraaf 3.2.3 herstelmechanismen/processen/ randvoorwaarden (pagina's 13-14); Paragraaf 3.3.1 praktische handvatten en vervolgstappen (pagina 15)            | Wij begrijpen uit het aanbestedingsdocument dat de opdracht primair gericht is op het ontwikkelen van handelingsperspectieven voor beleid, innovatie en praktijk. Kan opdrachtgever bevestigen dat maatregelen, handelingsperspectieven en herstelstrategieën op strategisch en richtinggevend niveau mogen worden uitgewerkt, en dat geen gedetailleerde uitwerking van implementatiestappen, investeringsbehoeften of uitvoeringsplannen wordt verwacht? | Ja, in beginsel. De maatregelen en handelingsperspectieven mogen op strategisch en richtinggevend niveau worden uitgewerkt, maar moeten wel voldoende concreet zijn om de beoogde doelgroepen praktische handvatten en duidelijke vervolgstappen te bieden. Een volledig uitvoeringsontwerp, gedetailleerd investeringsprogramma of uitgewerkt implementatieplan is geen afzonderlijke minimumeis.                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>88.</b> | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 3.1 b kader om weerbaarheid te bepalen/beoordelen/wegen (pagina 12); Paragraaf 3.2.1 b-d (pagina 13); Paragraaf 3.3.1 vorm eindresultaat inclusief beoordelingskader/ praktische handvatten (pagina 15)                | Kan opdrachtgever specificeren op welk detailniveau het gevraagde kader voor het bepalen, meten, beoordelen en wegen van weerbaarheid dient te worden uitgewerkt? Wordt een generiek toepasbaar beoordelingskader verlangd of dient dit kader ook te worden gevalideerd of toegepast op bestaande praktijkcases?                                                                                                                                           | Het beoordelingskader moet generiek en overdraagbaar genoeg zijn om op verschillende relevante typen en schaalniveaus van decentrale energiesystemen te kunnen worden toegepast. De bruikbaarheid en toepasbaarheid van het beoordelingskader worden gedurende de opdracht getoetst en gevalideerd met relevante stakeholders en in samenhang met de in de opdracht gevraagde scenario's en relevante praktijkvoorbeelden..<br>Opdrachtgever schrijft daarvoor geen vast aantal praktijkcases voor. Het kader moet navolgbaar beschrijven hoe weerbaarheid wordt bepaald, gemeten of beoordeeld en waar passend gewogen.<br>Zie ook het antwoord op de vragen 34 en 43.              |

| Nr. | Onderwerp                                                                                                                                                                                                                                                                        | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 89. | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 3.1 c Risico's, kwetsbaarheden en impactscenario's (pagina 12); Paragraaf 3.2.1 bepalen/meten/beoordelen/wegen (pagina's 12-13); Paragraaf 3.2.2 scenario's met impact en maatregelen (pagina 13)                                              | Wij begrijpen uit het aanbestedingsdocument dat de opdracht primair is gericht op het ontwikkelen van een begrippenkader, beoordelingskader, analyse van risico's en impactscenario's en het formuleren van handelingsperspectieven. Kan opdrachtgever bevestigen dat voor de analyse van risico's, kwetsbaarheden en impactscenario's een kwalitatieve benadering volstaat, en dat geen afzonderlijke kwantitatieve modellering, simulatie of doorrekening van verstoringsscenario's wordt verwacht?                                            | Opdrachtgever kan niet bevestigen dat een uitsluitend kwalitatieve benadering in alle gevallen volstaat. Een afzonderlijke gedetailleerde kwantitatieve modellering, simulatie of doorrekening is echter evenmin als minimumeis voorgeschreven. De door Inschrijver beschreven methode moet voldoende zijn om de relevante risico's, kwetsbaarheden, scenario's, impacts, maatregelen en handelingsopties onderbouwd te duiden. Inschrijver motiveert welke kwalitatieve, kwantitatieve en/of modelmatige uitwerking proportioneel en uitvoerbaar is. Zie ook het antwoord op de vragen 30 en 43. |
| 90. | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 3.1 g aanbevelingen voor beleid/ innovatie/ praktijk/ vervolgonderzoek (pagina 12); p Paragrafen 3.3.1/3.3.2 praktische handvatten, beleid en doorwerking (pagina's 15-16); Paragraaf 7.3.10 Gids informatiebeveiliging en privacy (pagina 34) | Bij het formuleren van beleidsmatige randvoorwaarden en handelingsperspectieven, verwacht opdrachtgever dat relevante ontwikkelingen in regelgeving voor de digitale weerbaarheid van kritieke infrastructuur worden betrokken? Zo ja, kan opdrachtgever bevestigen dat deze uitsluitend hoeven te worden betrokken voor zover zij van invloed zijn op het handelingsperspectief voor een weerbaarder energiesysteem, en dat geen juridische of compliancegerichte beoordeling van afzonderlijke regelgeving onderdeel uitmaakt van de opdracht? | Ja. Relevante ontwikkelingen in regelgeving en beleidskaders voor digitale weerbaarheid dienen te worden betrokken voor zover zij relevant zijn voor de risicoanalyse, beleidsmatige randvoorwaarden, governance of het handelingsperspectief van deze opdracht.<br>Een afzonderlijke juridische of compliancegerichte beoordeling van iedere toepasselijke regeling is geen zelfstandig resultaat van de opdracht.<br>De analyse blijft gericht op de weerbaarheid van het decentrale en integrale energiesysteem en op bruikbare handelingsperspectieven.                                       |
| 91. | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 1.2 Aanleiding (verbonden met internet, pagina 7); Paragraaf 3.1 c en f risico's/ kwetsbaarheden en rollen/ governance (pagina 12); Paragraaf 3.2.2 scenario's en benodigde partijen/processen (pagina 13)                                     | Gezien de opdracht zich richt op de weerbaarheid van decentrale energiesystemen, gaan wij ervan uit dat externe digitale afhankelijkheden uitsluitend worden betrokken voor zover zij bijdragen aan het inzicht in relevante risico- en impactscenario's. Kan opdrachtgever bevestigen dat geen afzonderlijke analyse van telecom-, cloud- of andere digitale dienstverleningsketens wordt verlangd?                                                                                                                                             | Ja. Externe digitale afhankelijkheden, zoals telecom-, cloud- of andere digitale diensten, worden betrokken voor zover zij relevant zijn voor de werking, risico's, impactscenario's, herstel of governance van decentrale energiesystemen.<br>Een afzonderlijke uitputtende analyse van deze digitale dienstverleningsketens is geen zelfstandig minimumresultaat, tenzij een specifieke afhankelijkheid noodzakelijk blijkt voor een deugdelijke systeemanalyse. Zie ook het antwoord op vraag 50.                                                                                              |

| Nr. | Onderwerp                                                                                                                                                                                                                                                                             | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 92. | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 1.2 Aanleiding (digitalisering, cyberaanvallen en digitale verstoringen, pagina 7); Paragraaf 3.2.1 definitie en aspecten van weerbaarheid (pagina's 12-13); Paragraaf 3.4 technische/fysieke/digitale-cyber/sociale/economische/governanceaspecten | Kan opdrachtgever verduidelijken welke aspecten minimaal onder het begrip 'weerbaarheid' worden verstaan?<br>Is het doel van de opdracht primair gericht op het vermogen van het decentrale energiesysteem om verstoringen op te vangen, te mitigeren en te herstellen, ongeacht de oorzaak van die verstoring?                                                                                                                                                                               | 'Weerbaarheid' gaat in brede zin om het vermogen van het energiesysteem om verstoringen te voorkomen of te beperken, de gevolgen ervan op te vangen en waar nodig te herstellen en continuïteit zo veel mogelijk te waarborgen. De oorzaak van een incident is daarbij niet steeds doorslaggevend; de gevolgen voor het functioneren van het decentrale en integrale energiesysteem staan centraal. Zie ook het antwoord op de vragen 50 en 51. Het begrip 'weerbaarheid' moet binnen Resultaat 1 nader worden gedefinieerd en onderbouwd. Daarbij moeten in ieder geval relevante technische, fysieke, digitale/cyber-, sociale, economische en governanceaspecten worden betrokken. |
| 93. | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 1.2 Aanleiding (cyberaanvallen en digitale verstoringen, pagina 7); Paragraaf 3.4 teamexpertise digitale/cyberweerbaarheid (pagina 16); Paragraaf 4.3.2 kerncompetentie digitalisering/weerbaarheid (pagina 22)                                     | Gezien de opdracht zich richt op de weerbaarheid van het decentrale energiesysteem als geheel, gaan wij ervan uit dat cyberaanvallen en digitale verstoringen worden beschouwd als één van de relevante typen risico- en impactscenario's. Kan opdrachtgever bevestigen dat geen afzonderlijke uitwerking van cyberweerbaarheid, technische beveiligingsarchitecturen, productspecifieke kwetsbaarheden of compliance aan cybersecuritykaders onderdeel uitmaakt van de gevraagde resultaten? | Ja. Cyberaanvallen en digitale verstoringen zijn één van de relevante typen risico's en impactscenario's binnen de bredere analyse van weerbaarheid. Een afzonderlijke uitputtende uitwerking van cyberweerbaarheid, technische beveiligingsarchitecturen, productspecifieke kwetsbaarheden of compliance aan afzonderlijke cybersecuritykaders is geen zelfstandig minimumresultaat. Dergelijke aspecten worden wel betrokken voor zover zij noodzakelijk zijn om relevante systeemrisico's, impact, herstel en handelingsperspectieven deugdelijk te duiden. Zie ook het antwoord op de vragen 36 en 50.                                                                            |
| 94. | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 3.5 Klankbordgroep, stakeholderbetrokkenheid en communicatie (pagina 17); Paragraaf 3.3.2 samenwerking met relevante stakeholders (pagina 16)                                                                                                       | Wordt een minimale representatie van specifieke stakeholdergroepen verwacht en welke rol ziet opdrachtgever voor zichzelf bij de samenstelling van de klankbordgroep                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Opdrachtgever schrijft geen vast minimum aantal of vaste verdeling per stakeholdergroep voor. De klankbordgroep moet wel deskundig en representatief zijn en zowel partijen omvatten die het probleem ervaren als partijen die aan mogelijke oplossingen kunnen bijdragen. Inschrijver doet hiervoor een gemotiveerd voorstel. Opdrachtgever kan aanvullende leden voorstellen. De uiteindelijke samenstelling van de klankbordgroep wordt in overleg met en na goedkeuring door Opdrachtgever vastgesteld. Zie ook het antwoord op vraag 45.                                                                                                                                         |

| Nr. | Onderwerp                                                                                                                                                                                                                                         | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 95. | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 1.4 Probleemstelling (pagina 8); Paragraaf 2.1.2 Beschrijving van de opdracht (pagina 10); Paragraaf 3.1 Eisen uitvoering en inrichting (pagina 12); Paragrafen 3.2.1/3.2.2 (pagina's 12-13)                    | Wij begrijpen uit het aanbestedingsdocument dat de opdracht primair is gericht op het verkrijgen van inzicht in de weerbaarheid van het decentrale energiesysteem als geheel, inclusief rollen, processen, governance en impactscenario's op systeemniveau. Kan opdrachtgever bevestigen dat de analyse op systeemniveau kan worden uitgevoerd en dat geen afzonderlijke analyse van individuele technologieën, installaties of componenten wordt verwacht, tenzij deze noodzakelijk zijn ter illustratie van systeembrede bevindingen? | Ja. De opdracht is primair gericht op de weerbaarheid van het decentrale energiesysteem op systeemniveau en op de samenhang met het integrale energiesysteem.<br>Een uitputtende afzonderlijke analyse van iedere technologie, installatie of component wordt niet verlangd.<br>Wel moeten de in het Aanbestedingsdocument voorgeschreven scenario's en relevante schaalniveaus voldoende worden uitgewerkt; individuele technologieën of componenten worden betrokken wanneer dat nodig is om systeembrede risico's, effecten of handelingsopties te onderbouwen.<br>Zie ook het antwoord op de vragen 5 en 30.          |
| 96. | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 2.4 Omvang van de opdracht (pagina 11); Paragraaf 3.7.5 maximum totaalbedrag (pagina 18); Paragraaf 5.4.2 Beoordeling prijzen/tarieven (pagina 28); Paragraaf 6.3 Beoordelen wensen van de opdracht (pagina 30) | In paragraaf 5.4.2 worden zowel € 268.595 als € 286.595 exclusief btw genoemd als bovengrens. Welk maximumbedrag is van toepassing?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | De bovengrens van EUR 268.595 exclusief btw is leidend. Het bedrag van EUR 286.595 in paragraaf 5.4.2 is een kennelijke verschrijving en wordt gecorrigeerd naar EUR 268.595 exclusief btw. Zie ook het antwoord op vraag 49.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 97. | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 3.2.5 Resultaat 5 - internationale inzichten uit andere energiesystemen (pagina 14); Paragraaf 3.3.2 relevante voorbeelden uit Nederland, Europa en waar passend andere gebieden (pagina 16)                    | Kan opdrachtgever aangeven hoeveel internationale voorbeelden, regio's of casussen minimaal worden verwacht om te voldoen aan Resultaat 5 en op basis van welke selectiecriteria deze voorbeelden dienen te worden gekozen?                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Opdrachtgever schrijft geen vast minimum aantal internationale voorbeelden, regio's of casussen voor. Inschrijver maakt een gerichte en gemotiveerde selectie op basis van de relevantie voor de onderzoeksvragen, de leerwaarde voor uitval, herstel, continuïteit, lokale opwek/opslag, flexibiliteit en autonoom functioneren, de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van informatie en de mogelijkheid om lessen naar Nederland en Europa te vertalen. Daarbij moeten ook relevante verschillen in context, governance, infrastructuur en marktordening worden geduid. Zie ook het antwoord op de vragen 33, 41 en 46. |

| Nr.         | Onderwerp                                                                                                                                                           | Vraag                                                                                                                                                                                                                 | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>98.</b>  | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 3.2.4 Resultaat 4 - inzichten uit de verkenning voor zover beschikbaar en relevant (pagina 14); Paragraaf 1.5 Tijdspad (pagina 9) | Wanneer worden de resultaten van de eilandmodus-verkenning beschikbaar gesteld en hoe dient opdrachtnemer daarmee om te gaan indien deze resultaten niet tijdig beschikbaar komen voor de uitvoering van Resultaat 4? | Het Aanbestedingsdocument bevat geen vaste datum waarop de resultaten van de eilandmodus-verkenning beschikbaar zullen zijn. Resultaat 4 is daarom expliciet zo geformuleerd dat de inzichten uit die verkenning worden betrokken voor zover deze beschikbaar en relevant zijn. Indien resultaten niet tijdig beschikbaar komen, voert Opdrachtnemer Resultaat 4 uit op basis van de wel beschikbare kennis en bronnen en maakt eventuele beperkingen en aannames transparant. Beschikbare relevante inzichten worden tijdens de uitvoering betrokken voor zover dat redelijkerwijs mogelijk is. Zie ook het antwoord op vraag 27.                                                                                                                           |
| <b>99.</b>  | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 3.2.4 Resultaat 4 - Vergelijking met routes voor eilandmodus (pagina 14)                                                          | Welke onderdelen kunnen worden gebaseerd op resultaten uit de door het ministerie uitgezette verkenning naar eilandmodus?<br>In hoeverre wordt aanvullend zelfstandig onderzoek verwacht?                             | De beschikbare en relevante resultaten uit de door het ministerie uitgezette verkenning mogen als bron en vertrekpunt worden gebruikt voor de in Resultaat 4 gevraagde vergelijking. Opdrachtnemer blijft echter verantwoordelijk voor het eigen samenhangende resultaat: de vergelijking van de onderzochte routes met een decentrale aanpak en de analyse van voor- en nadelen, rollen en verantwoordelijkheden van betrokken partijen, mogelijke samenwerkingsvormen, economische haalbaarheid op hoofdlijnen en relevante lessen voor 'weerbaar by design'. Aanvullend zelfstandig onderzoek is nodig voor zover de beschikbare verkenning onvoldoende informatie bevat om deze onderdelen deugdelijk te beantwoorden. Zie ook het antwoord op vraag 27. |
| <b>100.</b> | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 3.2.4 Resultaat 4 - Vergelijking met routes voor eilandmodus (pagina 14)                                                          | Kan opdrachtgever specificeren welke werkzaamheden van opdrachtnemer worden verwacht ten aanzien van de in paragraaf 3.2.4 genoemde eilandmodusroutes?                                                                | Van Opdrachtnemer wordt verwacht dat de beschikbare en relevante eilandmodusroutes worden vergeleken met de mogelijkheden van een decentrale aanpak voor het vergroten van de weerbaarheid van het energiesysteem. Daarbij worden in ieder geval de voor- en nadelen, rollen en verantwoordelijkheden van betrokken partijen, mogelijke samenwerkingsvormen, de hoofdlijnen van de economische haalbaarheid voor zover relevant en beschikbaar, en relevante lessen voor 'weerbaar by design' beschreven.                                                                                                                                                                                                                                                    |

| Nr.         | Onderwerp                                                                                                                                                                                                                                      | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|             |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>Het gaat om analyse en vertaling naar de onderzoeksvragen van deze opdracht, niet om het opnieuw uitvoeren van de afzonderlijke eilandmodus-verkenning.</p> <p>Zie ook het antwoord op vraag 27.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>101.</b> | <p>Aanbestedingsdocument - Paragraaf 3.1 c Risico's, kwetsbaarheden en impactscenario's (pagina 12); Paragraaf 3.2.2 scenario's en impact/maatregelen/handelingsopties (pagina 13); Paragraaf 3.2.3 herstel en continuïteit (pagina 13-14)</p> | <p>Kan opdrachtgever specificeren of de analyse van verstoringsscenario's kwalitatief van aard dient te zijn, of dat kwantitatieve modellering, simulatie of doorrekening van impact-, herstel- en mitigerende maatregelen wordt verwacht?</p> <p>Indien modellering wordt verwacht, welke mate van detail wordt daarbij voorzien?</p> | <p>Opdrachtgever schrijft geen vaste verhouding tussen kwalitatieve en kwantitatieve analyse voor. Het is aan de opdrachtnemer hier een passend voorstel voor te doen.</p> <p>Gedetailleerde modellering, simulatie of kwantitatieve doorrekening van verstoring-, herstel- en mitigatiescenario's is geen afzonderlijke minimumeis.</p> <p>De gekozen analysemethode moet wel voldoende zijn om impact, herstel, maatregelen en handelingsopties onderbouwd en navolgbaar te duiden. Inschrijver motiveert de mate van kwantificering en modellering op basis van onderzoeksvragen, beschikbare data en proportionaliteit.</p> <p>Zie ook het antwoord op de vragen 30 en 43.</p>                           |
| <b>102.</b> | <p>Aanbestedingsdocument - Paragraaf 3.1 (voortbouwen op bestaande kennis/literatuur/praktijkvoorbeelden, pagina 12); Paragraaf 3.2.4 Resultaat 4 - vergelijking met routes voor eilandmodus (pagina 14); Paragraaf 3.3.2 (pagina 16)</p>      | <p>Welke relevante onderzoeken, datasets en tussenresultaten van lopende trajecten (waaronder de Eilandmodus-verkenning) zijn bij aanvang van de opdracht beschikbaar aan de opdrachtnemer?</p>                                                                                                                                        | <p>Opdrachtgever stelt bij aanvang geen vooraf vastgelegde complete set onderzoeken, datasets of tussenresultaten ter beschikking.</p> <p>Opdrachtnemer bouwt voort op het aanbestedingsdocument, openbaar beschikbare kennis, beleidsdocumenten, onderzoeken, literatuur, praktijkervaringen en informatie die via stakeholders beschikbaar kan worden verkregen.</p> <p>Voor zover Opdrachtgever beschikt over aanvullende relevante en deelbare documenten of inzichten, waaronder beschikbare resultaten uit de eilandmodus-verkenning, worden deze met Opdrachtnemer gedeeld.</p> <p>Niet-openbare gegevens van derden kunnen niet worden gegarandeerd. Zie ook het antwoord op de vragen 27 en 42.</p> |

| Nr.  | Onderwerp                                                                                                                                                                                                              | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 103. | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 3.5 Klankbordgroep, stakeholderbetrokkenheid en communicatie (pagina 17); Paragraaf 3.3.2 Eisen m.b.t. gebruik, samenwerking en doorwerking (pagina 16); Paragraaf 3.1 h (pagina 12) | <p>Welke medewerking van netbeheerders, marktpartijen, overheden en overige stakeholders is reeds door opdrachtgever geborgd, en welke ondersteuning biedt opdrachtgever bij het verkrijgen van toegang tot deze partijen?</p> <p>Indien toegang tot bepaalde stakeholders niet kan worden verkregen, wat voor gevolgen heeft dit voor de beoordelingscriteria of verwachte resultaten?</p> | <p>Opdrachtgever heeft in het aanbestedingsdocument geen gegarandeerde medewerking van specifieke netbeheerders, marktpartijen, overheden of andere stakeholders toegezegd. Opdrachtnemer is primair verantwoordelijk voor het organiseren van de stakeholderbetrokkenheid. Opdrachtgever zal waar redelijkerwijs mogelijk contacten faciliteren.</p> <p>Indien toegang, ondanks aantoonbare redelijke inspanningen, niet kan worden verkregen, meldt Opdrachtnemer dit tijdig en worden alternatieve vormen van betrokkenheid of andere mitigerende maatregelen gezamenlijk besproken. De beoordelingscriteria en minimumresultaten worden daardoor niet automatisch gewijzigd; wel moeten beperkingen, aannames en resterende onzekerheden transparant worden gemaakt.</p> <p>Zie ook het antwoord op de vragen 6 en 29.</p>   |
| 104. | Aanbestedingsdocument                                                                                                                                                                                                  | <p>Ten behoeve van begrip van de scope van deze opdracht: Kunt u duiden wat u precies bedoelt met "decentraal energiesysteem"?</p> <p>Wanneer mogen wij een energiesysteem als decentraal beschouwen?</p> <p>Bijvoorbeeld: is een windpark op zee een decentraal energiesysteem?</p> <p>En een groot zonnepark in een ruraal gebied dat direct is aangesloten op het hoogspanningsnet?</p>  | <p>Opdrachtgever hanteert geen definitie, waarbij één eigendoms-, vermogens- of geografische grens bepaalt of sprake is van een decentraal energiesysteem.</p> <p>Voor deze opdracht gaat het functioneel om lokale of decentraal georganiseerde productie, opslag, flexibiliteit, verbruik en/of sturing en de samenhang daarvan met het distributie- en integrale energiesysteem, op relevante schaalniveaus vanaf een aansluiting. Een windpark op zee of een groot zonnepark dat rechtstreeks op het hoogspanningsnet is aangesloten, is daarom niet automatisch een 'decentraal energiesysteem' in de zin van deze opdracht. Dergelijke assets kunnen wel relevant zijn voor zover hun werking of interactie met decentrale systemen van belang is voor de onderzoeksvragen. Zie ook het antwoord op de vragen 5 en 32.</p> |

| Nr.         | Onderwerp                                         | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Antwoord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>105.</b> | Aanbestedingsdocument                             | <p>De uitvraag lijkt uit te gaan van de premisse dat decentrale energiesystemen weerbaarder moeten worden.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Klopt deze lezing van de uitvraag?</li> </ul> <p>Zo ja, waarop is deze aanname gebaseerd?</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Is het bij de uitvoering van de opdracht een voorwaarde om uit te gaan van deze aanname?</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                  | <p>Nee, niet in de zin dat vooraf wordt aangenomen dat decentrale energiesystemen per definitie onvoldoende weerbaar zijn.</p> <p>De probleemstelling vermeldt juist dat decentrale energiesystemen zowel nieuwe kwetsbaarheden als nieuwe mogelijkheden voor weerbaarheid kunnen introduceren en dat een samenhangend kader ontbreekt om deze effecten te duiden en te beoordelen.</p> <p>De opdracht moet daarom onderzoeken onder welke omstandigheden decentrale systemen weerbaar kunnen worden ingericht, waar versterking nodig is en hoe zij kunnen bijdragen aan de weerbaarheid van het integrale energiesysteem.</p> <p>Inschrijver hoeft geen vooraf vaststaande inhoudelijke uitkomst te beschrijven.</p>                                                                                |
| <b>106.</b> | Aanbestedingsdocument - Paragraaf 2.3 (pagina 11) | <p>U stelt:</p> <p>"De Aanbestedende dienst is voornemens over te gaan tot het sluiten van een Overeenkomst voor de duur van de opdracht, te weten een looptijd van één (1) jaar met, ééenzijdig door de Aanbestedende dienst uit te oefenen, één (1) maal de optie tot verlenging van maximaal twaalf (12) maanden, met dien verstande dat de opdracht eerder eindigt indien deze eerder is afgerond dan de duur van de verlenging."</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• In welk geval zal van verlenging sprake zijn.</li> <li>• Gaat u akkoord om hier een tweezijdige besluit van te maken?</li> </ul> | <p>De verlenging betreft uitsluitend tijd en verhoogt de maximale vergoeding niet. Van de verlengingsoptie kan gebruik worden gemaakt wanneer na de initiële looptijd extra tijd nodig is om de opdracht binnen de overeengekomen scope af te ronden. Indien de opdracht eerder volledig is afgerond, eindigt zij overeenkomstig de contractstukken. De regeling in de conceptovereenkomst blijft ongewijzigd: de verlengingsoptie is eenzijdig door Opdrachtgever uit te oefenen en treedt, indien nog beschikbaar, automatisch in wanneer Opdrachtgever niet uiterlijk twee maanden voor het einde van de geldende looptijd schriftelijk meedeelt dat geen gebruik van de optie wordt gemaakt. Opdrachtgever maakt hiervan geen tweezijdig besluit. Zie ook het antwoord op de vragen 12 en 38.</p> |